

**Εκτίμηση υπερκερδών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας
[Περίοδος Ιούλιος 2021-Μάρτιος 2022]**

Τομέας Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Κοινοβουλευτική Ομάδα ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία
Ιούλιος 2022

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	3
Στόχος και αντικείμενο της παρούσας έκθεσης.....	3
Η αρχή της ενεργειακής κρίσης στην Ευρώπη (Σεπτέμβριος 2021) και στην Ελλάδα (Ιούλιος 2021).....	4
Τα προβλήματα της αγοράς ηλεκτρισμού στην Ελλάδα από το 2019 και οι δυσλειτουργίες από την εφαρμογή του target model στην Ελλάδα	5
2. Εκτίμηση υπερκερδών από τη λειτουργία της προημερήσιας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	13
3. Ουρανοκατέβαρα κέρδη από τη λειτουργία της αγοράς για την αποζημίωση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας	17
Επισκόπηση υφιστάμενης κατάστασης	17
Εκτίμηση ουρανοκατέβατων κερδών.....	19
4. Αναγωγή υπερκερδών στο χρονικό διάστημα Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022	20
5. Υπερκέρδη στην προμήθεια φυσικού αερίου	23
6. Προκαταρκτική Αξιολόγηση Προσωρινού Μηχανισμού Ανάκτησης Εσόδων του Ν. 4951/2022	24
7. Παρατηρήσεις -Συμπεράσματα	26
Παράρτημα Ι: Υπολογισμός υπερκερδών χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ...	28
<i>Έσοδα χονδρεμπορικής αγοράς .....</i>	<i>29</i>
<i>Μεταβλητό Κόστος Παραγωγής .....</i>	<i>29</i>
<i>Πρόσθετα κέρδη λιγνιτικών μονάδων και μονάδων φυσικού αερίου .....</i>	<i>30</i>
<i>Σταθερό κόστος παραγωγής .....</i>	<i>31</i>
<i>Εύλογα Κέρδη .....</i>	<i>32</i>
Παράρτημα ΙΙ: Δεδομένα Μεσοσταθμικής Τιμής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ)...	33

1. Εισαγωγή

Στόχος και αντικείμενο της παρούσας έκθεσης

Αντικείμενο της παρούσας έκθεσης είναι η ορθολογική εκτίμηση των υπερκερδών από τη λειτουργία της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας για το χρονικό διάστημα Ιούλιος 2021-Μάρτιος 2022, στη βάση αντικειμενικών και επίσημων δεδομένων, όπως αυτά έχουν δημοσιευτεί από τους θεσμικούς φορείς ΡΑΕ, ΑΔΜΗΕ, ΔΑΠΕΕΠ, κλπ.

Επίσης, στο πλαίσιο της παρούσας έκθεσης γίνεται υπολογισμός των «ουρανοκατέβατων» ή «απροσδόκητων» κερδών (windfall profits) που προκύπτουν κυρίως για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ως πλεόνασμα του Ειδικού Λογαριασμού των ΑΠΕ (ΕΛΑΠΕ), καθώς όλο το εξεταζόμενο διάστημα, με εξαίρεση τον Ιούλιο 2021, η οριακή τιμή συστήματος στην αγορά επόμενης ημέρας ήταν κατά πολύ υψηλότερη της μεσοσταθμικής τιμής αποζημίωσης των έργων ΑΠΕ στο διασυνδεδεμένο σύστημα.

Στόχος των παραπάνω είναι, αφενός, η κατάδειξη των στρεβλώσεων και των δυσλειτουργιών στη λειτουργία της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και, αφετέρου, σε αντιδιαστολή με τον ελλιπή υπολογισμό των υπερκερδών από τη ΡΑΕ, ο ορθός και δίκαιος υπολογισμός των υπερκερδών που θα πρέπει να ανακτηθούν κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, ώστε αυτά να αποδοθούν πίσω στους καταναλωτές.

Παράλληλα, από την εκτίμηση των «ουρανοκατέβατων» κερδών για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, τα οποία, σύμφωνα και με την επίσημη έκθεση του ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε., οδήγησαν σε υπερπλεονάσματα στον ΕΛΑΠΕ, τα οποία επιστρέφονται ως επιδότηση βστους καταναλωτές. Ήδη, μέρος του υπερπλεονάσματος (780+320=1.100 εκατ. ευρώ) έχει δεσμευθεί για απόδοση στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης που θεσπίστηκε με το Ν. 4843/2021 ως βασικό ταμείο συγκέντρωσης πόρων και απόδοσής του ως επιδότηση σε ομάδες καταναλωτών.

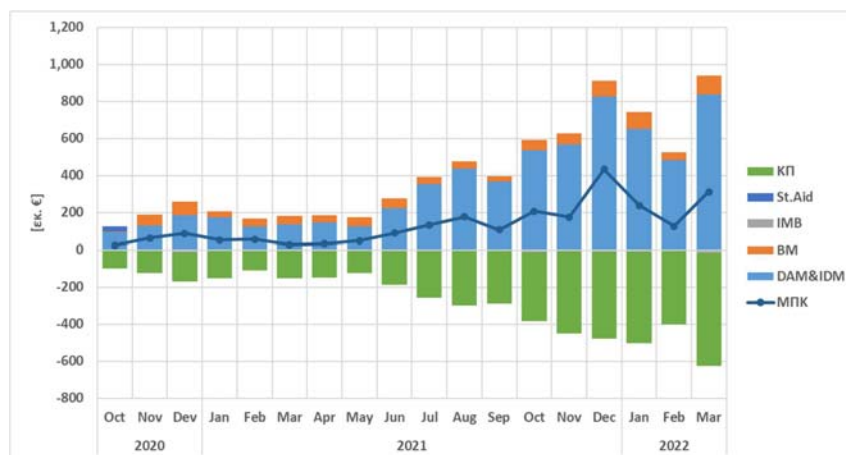
Τέλος κατά τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης προσδιορίστηκαν οι πόροι, οι οποίοι την ανωτέρω περίοδο χρεώθηκαν στους καταναλωτές όλων των κατηγοριών ενώ θα μπορούσε να αποφευχθεί η χρέωση αυτή είτε λόγω του μοντέλου της χονδρεμπορικής αγοράς (ουρανοκατέβατα κέρδη ΑΠΕ) είτε λόγω πλεονάσματος στους αντίστοιχους λογαριασμούς (ΕΤΜΕΑΡ, ΥΚΩ). Η αποφυγή της χρέωσης αυτής θα μπορούσε να ελαφρύνει σημαντικά τους καταναλωτές.

Η αρχή της ενεργειακής κρίσης στην Ευρώπη (Σεπτέμβριος 2021) και στην Ελλάδα (Ιούλιος 2021)

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας στο αντίστοιχο πόρισμά της για τα υπερκέρδη της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θεώρησε ως απαρχή της ενεργειακής κρίσης στη χώρα μας τον Οκτώβριο του 2021, λόγω των σημαντικά αυξημένων τιμών φυσικού αερίου (>40€/MWh) στο Διεθνές Χρηματιστήριο Ενέργειας (TTF) στην Ολλανδία από τον Σεπτέμβριο του 2021 και της της φύσης των συμβολαίων προμήθειας στην ελληνική χονδρεμπορική αγορά (month ahead).

Όμως, όπως αποτυπώνεται και στο Γράφημα 1, το οποίο προκύπτει από δεδομένα και εκτιμήσεις της ίδιας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, η άνοδος των τιμών στην προημερήσια αγορά της Ελλάδας είχε ξεκινήσει τρεις μήνες νωρίτερα, από τον Ιούλιο του 2021.

Συγκεκριμένα, τον Ιούλιο του 2021 άρχισε να παρατηρείται αύξηση του μικτού περιθωρίου κέρδους, προεξοφλώντας (και αξιοποιώντας οι παραγωγοί προς όφελός τους) την επερχόμενη αύξηση του φυσικού αερίου, χωρίς όμως να παρατηρείται ανάλογη αύξηση του κόστους παραγωγής.

Γράφημα 1: Μικτό περιθώριο κέρδους [Πηγή: Πόρισμα ΡΑΕ]

Η Ελλάδα ήδη από τον Αύγουστο του 2021, με βάση τα δημοσιευμένα στοιχεία, κατέγραφε σε μηνιαία βάση και σχεδόν για κάθε μήνα, από τις υψηλότερες τιμές στη χονδρεμπορική αγορά ενέργειας πανευρωπαϊκά, όντας πρώτη τον Αύγουστο και τον Νοέμβριο του 2021, τον Ιανουάριο, τον Φεβρουάριο και τον Απρίλιο του 2022, δεύτερη [μετά την Ιταλία] για όλο το 2021, ενώ για τους 5 πρώτους μήνες του 2022 [Ιανουάριος-Μάιος] είχε την τρίτη υψηλότερη τιμή στην προημερήσια αγορά, μετά από την Ιταλία και τη Μάλτα.

Οι υψηλές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας στην προημερήσια αγορά, μεταφέρθηκαν στο σύνολο των καταναλωτών της χώρας (οικιακοί, επιχειρήσεις, αγρότες, ΟΤΑ, κλπ.) μέσω της ρήτρας αναπροσαρμογής των κυμαινόμενων τιμολογίων, της σταδιακής και εν μέρει αυθαίρετης τροποποίησης σταθερών συμβολαίων σε κυμαινόμενα με ρήτρα αλλά και του επαναπροσδιορισμού των νέων συμβολαίων σταθερών τιμολογίων μέσης και χαμηλής τάσης. Σε όλες τις περιπτώσεις το αποτέλεσμα ήταν η μεταφορά του συνόλου του κόστους της προημερήσιας (χονδρεμπορικής) αγοράς στους καταναλωτές και η εκτόξευση των λογαριασμών ρεύματος για το σύνολο σχεδόν των καταναλωτών της χώρας, εφόσον η ενεργειακή αγορά λειτούργησε και λειτουργεί χωρίς ρύθμιση και έλεγχο.

Τα προβλήματα της αγοράς ηλεκτρισμού στην Ελλάδα από το 2019 και οι δυσλειτουργίες από την εφαρμογή του target model στην Ελλάδα

Αύξηση τιμολογίων ρεύματος, φθινόπωρο 2019

Μετά από 4 χρόνια, όπου παρά τη μνημονιακή κρίση, η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος παρέμεινε μεσοσταθμικά σταθερή στη χώρα, το Σεπτέμβριο του 2019 και με την αιτιολογία της «διάσωσης» της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού, πραγματοποιήθηκε η πρώτη σημαντική αύξηση των τιμολογίων ρεύματος της επιχείρησης, κατά 15-20%. Στους λογαριασμούς ρεύματος των οικιακών καταναλωτών/πελατών της ΔΕΗ, μέρος αυτής της αύξησης απορροφήθηκε με παράλληλη μείωση των χρεώσεων του ρυθμιζόμενου σκέλους των τιμολογίων (μείωση του ΕΤΜΕΑΡ) και από τη μείωση του ΦΠΑ στους λογαριασμούς ρεύματος, από 13% σε 6% το β' εξάμηνο του 2019, που είχε αποφασιστεί και θεσπιστεί το τον Μάιο του ίδιου έτους από την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ.

Αισχροκέρδεια 2020

Το 2020, λόγω της πανδημίας και του σχεδόν παγκόσμιου lockdown, υπήρξε κατάρρευση των τιμών των ορυκτών καυσίμων και ιδιαίτερα του φυσικού αερίου. Ως αποτέλεσμα, παρατηρήθηκε αντίστοιχη κατάρρευση της οριακής τιμής στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας, η οποία, ωστόσο, ουδέποτε πέρασε ως μείωση χρεώσεων στους λογαριασμούς των καταναλωτών, με το βασικό οικιακό τιμολόγιο της ΔΕΗ να διατηρείται σταθερό (βλ. Γράφημα 2). Δηλαδή, παρόλο που η χονδρεμπορική αγορά λειτούργησε, μειώνοντας την ΟΤΣ βάσει της μειωμένης τιμής εισαγωγής φυσικού αερίου, ιδίως κατά το α' εξάμηνο του 2020, οι μειωμένες αυτές τιμές δεν μεταφέρθηκαν στη λιανική καθ' όλο το 2020, παρά το ότι υπήρχε η δυνατότητα μεταφοράς τους, μέσω πχ. μιας αρνητικής ρήτρας αναπροσαρμογής.

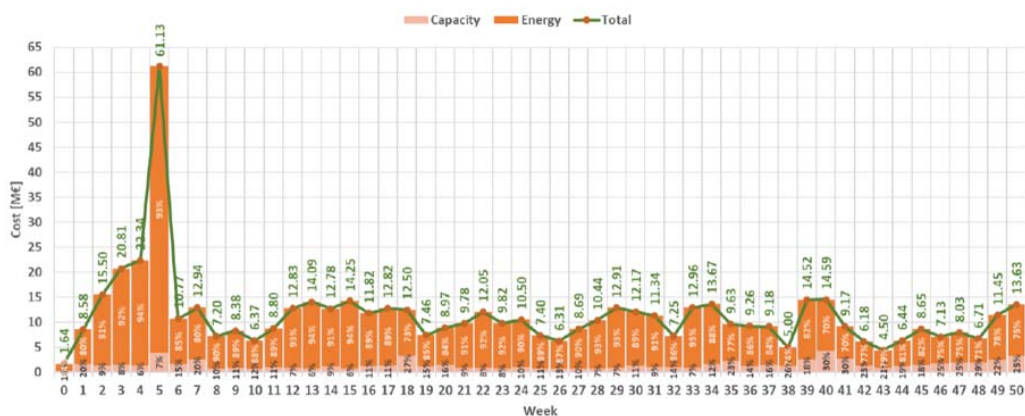

Γράφημα 2: Εξέλιξη μέσης μηνιαίας οριακής τιμής συστήματος για την περίοδο Ιανουάριος 2019-Οκτώβριος 2020 (Πηγή: Δελτία Συστήματος Συναλλαγών ΗΕΠ, Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας)

Έναρξη Target Model χωρίς ρύθμιση και έλεγχο

Η εκκίνηση της εφαρμογής του target model (Μοντέλο-Στόχος) στην Ελλάδα, τον Νοέμβριο του 2020, συνοδεύτηκε εξαρχής από σημαντικά ζητήματα σε σχέση με λειτουργία των αγορών.

Αρχικά, το χρονικό διάστημα Νοέμβριος 2020-Δεκέμβριος 2020, εντοπίστηκαν σοβαρά ζητήματα στη λειτουργία της αγοράς εξισορρόπησης, αποδεικνύοντας ότι η εκκίνηση λειτουργίας του Target Model πραγματοποιήθηκε χωρίς επαρκή προετοιμασία και έλεγχο. Συγκεκριμένα, και ιδίως κατά την 5^η εβδομάδα εφαρμογής το κόστος εκτινάχθηκε από τα 19,74 ευρώ/MWh την προηγούμενη εβδομάδα, στα 41,79 ευρώ/MWh, ενώ χωρίς καμία ρυθμιστικού ή άλλου χαρακτήρα, παρέμβαση την επόμενη ακριβώς εβδομάδα (6η εβδομάδα) έπεσε στα 8,48 ευρώ/MWh. Το συνολικό κόστος της αγοράς εξισορρόπησης απεικονίζεται στο Γράφημα 3.

Γράφημα 3: Συνολικό κόστος αγοράς εξισορρόπησης ανά εβδομάδα λειτουργίας του Target Model [Πηγή: ΠΑΕ]

Εν μέσω πολλαπλών καταγγελιών, ιδίως από την ενεργοβόρο βιομηχανία, για χειραγώγηση της αγοράς, το κόστος στην αγορά εξισορρόπησης εξομαλύνθηκε σχετικά από τον Ιανουάριο 2021, πριν ακόμα παρέμβει η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας με την απόφαση των μεταβατικών μέτρων (υπ' αρ. 54/2021 Απόφαση ΠΑΕ, ΦΕΚ Β' 531/10.2.2021), αποδεικνύοντας ότι επρόκειτο για «τεχνητή» αύξηση τιμών, και όχι για ζήτημα που σχετίζεται με την παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης φορτίου.

Πλέον, και σύμφωνα και με το πόρισμα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, η λειτουργία της αγοράς εξισορρόπησης κατά το χρονικό διάστημα Νοέμβριος 2020–Φεβρουάριος 2021 είχε ως αποτέλεσμα οι ηλεκτροπαραγωγοί να εισπράξουν «ποσά τα οποία δεν αντικατοπτρίζουν εύλογα έσοδα βάσει αποδοτικής λειτουργίας της αγοράς» τα οποία και υπολογίζονται από την ίδια τη Ρυθμιστική Αρχή σε 67 εκατ. ευρώ (παρότι οι σχετικές εκτιμήσεις παραγόντων της αγοράς έκαναν λόγο για άνω των 100 εκατ. ευρώ). Για αυτά, τα έστω και μειωμένα, κέρδη, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας έχει ήδη προτείνει την ανάκτησή τους και επιστροφή τους, κατά περίπτωση, είτε στους εκπροσώπους φορτίου είτε στους καταναλωτές, μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης, προτείνοντας κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση, η οποία ωστόσο δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί. Μάλιστα, τη νομοθετική ρύθμιση αυτή την κατέθεσε ως τροπολογία η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ Προοδευτική Συμμαχία αλλά η κυβέρνηση δεν την αποδέχθηκε.

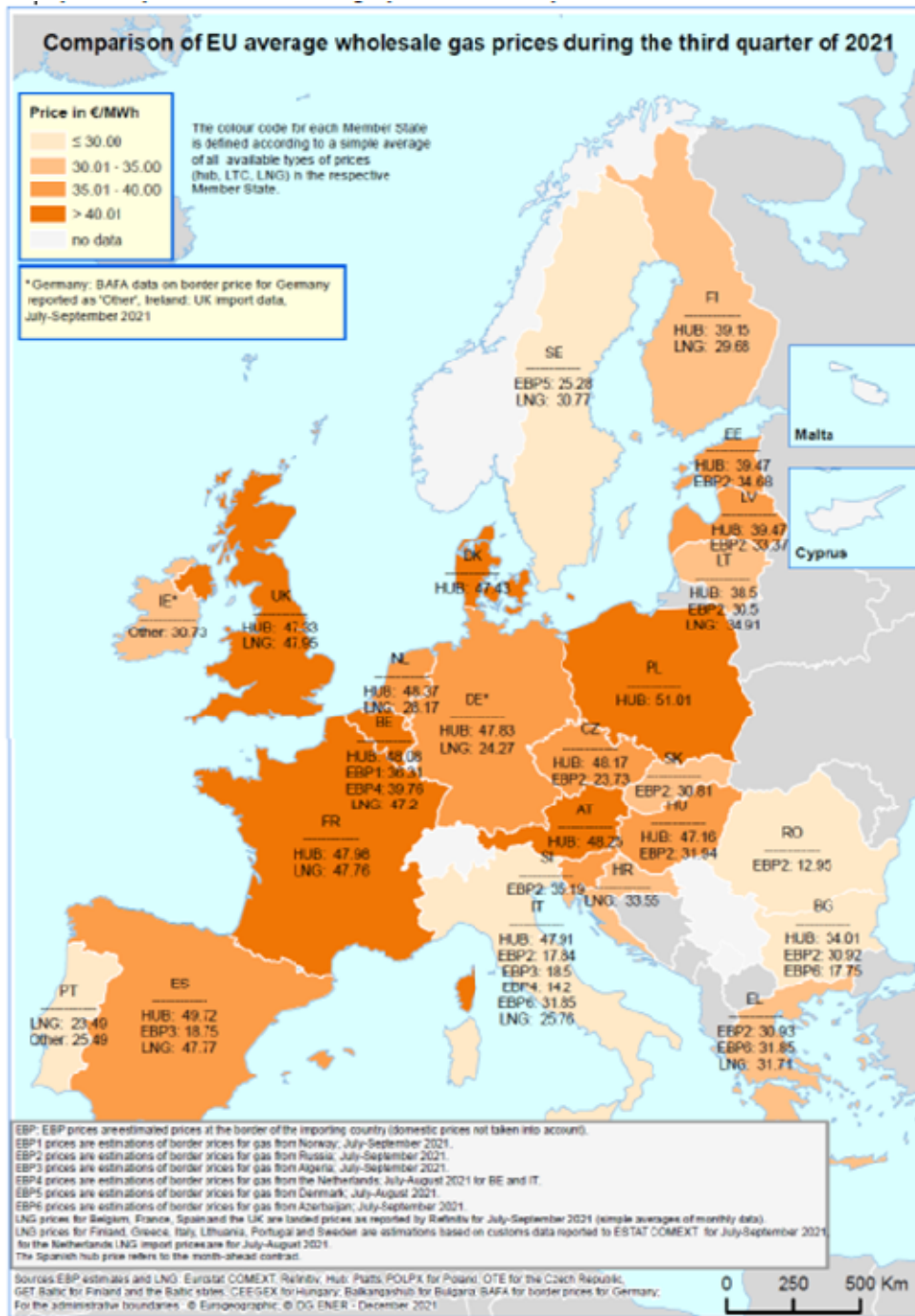
Αυξήσεις στην προημερήσια αγορά και συσχέτιση με την αγορά φυσικού αερίου

Κατόπιν, από τον Ιούλιο του 2021 και μετά, παρατηρήθηκε μεγάλη αύξηση τιμών στην προημερήσια αγορά (Day Ahead Market), η οποία αποδόθηκε στη διεθνή κρίση τιμών του φυσικού αερίου. Ωστόσο, με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από την Έκθεση της

Επισκόπησης Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις αγορές ενέργειας και φυσικού αερίου για το τρίτο τρίμηνο του 2021, προκύπτει ότι **οι μέσες τιμές φυσικού αερίου στην Ελλάδα δε συνάδουν με τις υψηλές τιμές της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, που πέρασαν στη λιανική, στους καταναλωτές.** Ενώ το χονδρεμπορικό κόστος φυσικού αερίου, από τρεις διαφορετικές διεθνείς πηγές τροφοδοσίας, ήταν 31 με 32 ευρώ ανά μεγαβατώρα για το τρίτο τρίμηνο του 2021, στην Ελλάδα, η χονδρεμπορική τιμή ηλεκτρικής ενέργειας ανέβηκε από 83,4 ευρώ ανά μεγαβατώρα τον Ιούνιο (63 τον Μάιο), σε 102 τον Ιούλιο, σε 122 τον Αύγουστο και 135 το Σεπτέμβριο.

Δηλαδή οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας ανέβαιναν νωρίτερα και ανεξάρτητα από την τιμή του φυσικού αερίου, γεγονός που επίσης συνηγορεί στην επιλογή της παρούσας έκθεσης να προσδιορίσει τα υπερκέρδη από τη λειτουργία της προημερήσιας αγοράς λαμβάνοντας υπόψη και το χρονικό διάστημα Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2021.

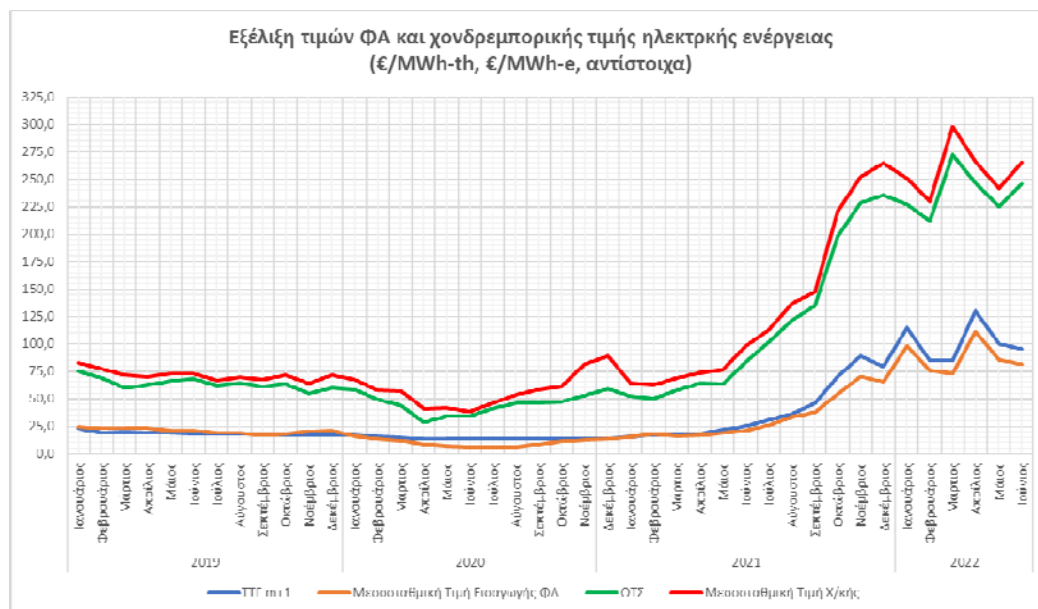

Χάρτης 1: Σύγκριση χονδρεμπορικών τιμών φυσικού αερίου κατά το τρίτο τρίμηνο του 2021 [Πηγή: Τριμηνιαία Έκθεση Επισκόπησης της Ευρ. Επιτροπής για τις αγορές ενέργειας και φυσικού αερίου, σελ. 36]

Εξίσου χαρακτηριστικό είναι ότι η αναντιστοιχία μεταξύ της διαμόρφωσης τιμών στην προημερήσια αγορά και των μέσων τιμών εισαγωγής φυσικού αερίου συνεχίζεται καθ' όλο το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα, όπως αποτυπώνεται και στο κάτωθι Γράφημα 4. Για παράδειγμα, η μέση τιμή της προημερήσιας αγοράς το Μάρτιο του 2022 διαμορφώθηκε

στο επίπεδο των 272,4 €/MWh, ενώ η μέση τιμή εισαγωγής φυσικού αερίου κατά το μήνα Φεβρουάριο ήταν 75,5 €/MWh.

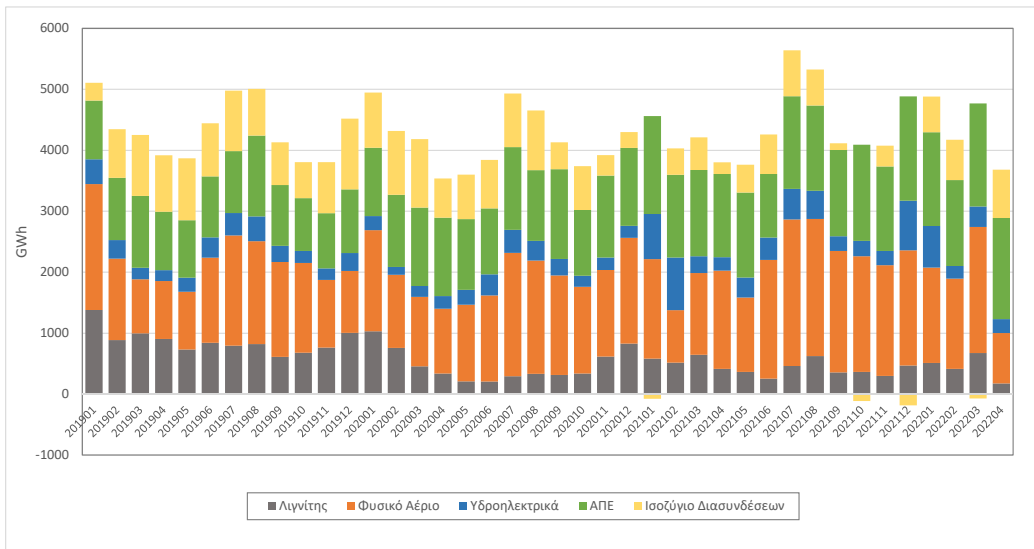
Γράφημα 4: Εξέλιξη τιμών φυσικού αερίου και χονδρεμπορικής τιμής ηλεκτρικής ενέργειας

Το ενεργειακό μείγμα της ηλεκτροπαραγωγής σε συσχέτιση με την κρίση ακρίβειας

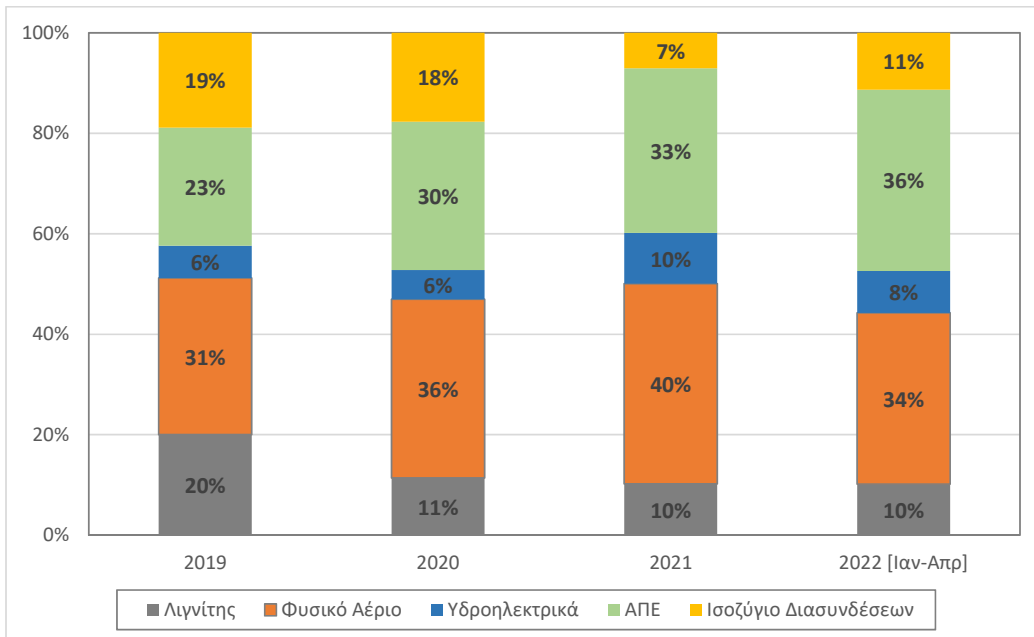
Σημειώνεται επίσης ότι, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, και ενώ σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες η κατανάλωση του φυσικού αερίου μειωνόταν, λόγω της εντεινόμενης κρίσης στις αγορές φυσικού αερίου, στην Ελλάδα αυξήθηκε. Συγκεκριμένα, η κατανάλωση φυσικού αερίου στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 12% ενώ στην Ευρώπη μειώθηκε κατά 10%. Ειδικότερα στην ηλεκτροπαραγωγή, το μερίδιο του φυσικού αερίου στην Ολλανδία μειώθηκε κατά 49% και στη Γαλλία κατά 46%, ενώ στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 24%. Με τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία (24.02.2022) και το ενδεχόμενο περιορισμού ή ακόμα και διακοπής των ροών φυσικού αερίου από τη Ρωσία προς τις ευρωπαϊκές χώρες, η πίεση στο ενεργειακό σύστημα της χώρας και στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας έχει κορυφωθεί.

Η Ελλάδα, λόγω της μεγάλης διείσδυσης του φυσικού αερίου στο μίγμα της ηλεκτροπαραγωγής, αλλά και των δομικών ατελειών, υστερήσεων και στρεβλώσεων στη λειτουργία των αγορών του target model, εισήλθε ιδιαίτερα ευάλωτη στην τρέχουσα ενεργειακή κρίση, η οποία, παρά τις αρχικές προβλέψεις, αναμένεται να συνεχιστεί για μεγάλο και, στην παρούσα φάση, απροσδιόριστο χρονικό διάστημα.

Ως πρώτη δομική αιτία του προβλήματος, με βάση και τα επίσημα στοιχεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, θεωρείται η αντικατάσταση του λιγνίτη με φυσικό αέριο στο ενεργειακό μίγμα της χώρας. Όπως φαίνεται από τα γραφήματα που ακολουθούν, η παραγωγή ενέργειας από λιγνίτη στο διασυνδεδεμένο σύστημα μειώθηκε από 20% το 2019 στο περίπου 10% το 2020 και παρέμεινε σε αυτά τα επίπεδα και για όλο το 2021 καθώς και για τους πρώτους μήνες του 2022.

Γράφημα 5: Μηνιαία παραγωγή ανά καύσιμο και ισοζύγιο διασυνδέσεων – εξαιρούνται μονάδες Κρήτης (Πηγή: Μηνιαία Δελτία Ενέργειας, ΑΔΜΗΕ)

Γράφημα 6: Ετήσιο ποσοστό συμμετοχής καυσίμων και διασυνδέσεων στην παραγωγή ενέργειας - Διασυνδεδεμένο σύστημα (Πηγή: Μηνιαία Δελτία Ενέργειας ΑΔΜΗΕ)

Η απόφαση της Ελλάδας για απολιγνιτοποίηση, χωρίς, όπως αποδεικνύεται εμφανώς από τις συνέπειες αυτής, να υπάρχει επαρκώς τεκμηριωμένη ανάλυση ευαισθησίας για τα αποτελέσματα της απόφασης αυτής, τόσο στην ενεργειακή ασφάλεια, όσο και στο κόστος ηλεκτροπαραγωγής, είχε ως αποτέλεσμα την **επιδείνωση της ενεργειακής εξάρτησης και άρα της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας, όσο και την εκτόξευση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας**. Περαιτέρω, η απόφαση αυτή κατέστησε ακόμη πιο δύσκολη την ανάκαμψη της ηλεκτροπαραγωγής από λιγνίτη.

Στρεβλώσεις της ελληνικής αγοράς ενέργειας σε συσχέτιση με την κρίση ακρίβειας

Το δεύτερο δομικό πρόβλημα είναι η ολιγοπωλιακή δομή της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ιδιαίτερα από συμβατικές μονάδες, που όλο αυτό το διάστημα λειτουργεί τόσο για την κάλυψη φορτίου βάσης όσο και ως εφεδρεία στο σύστημα, είναι συγκεντρωμένη σε μικρό αριθμό εταιρειών οι οποίες δραστηριοποιούνται και στο χώρο της προμήθειας. Πλέον, είναι γενικά αποδεκτό ότι ο τρόπος λειτουργίας της αγοράς έχει οδηγήσει σε υπερκέρδη των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, ειδικά των καθετοποιημένων, που αφορούν όχι μόνο την παραγωγή ενέργειας από λιγνίτη και υδροηλεκτρικά, αλλά και την ηλεκτροπαραγωγή από φυσικό αέριο.

Αδυναμία και καθυστερήσεις ελέγχου του ανταγωνισμού

Τρίτον, είναι σαφές ότι υπήρξε αδυναμία για ενδελεχή και έγκαιρο έλεγχο του ανταγωνισμού και της λειτουργίας της αγοράς. Ως αποτέλεσμα, επί σειρά μηνών ούτε η Κυβέρνηση ούτε η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας έλαβαν τις απαραίτητες πρωτοβουλίες, ζητώντας, εφόσον θα το έκριναν αναγκαίο, και τη συνδρομή της Επιτροπής Ανταγωνισμού αφήνοντας ανεξέλεγκτη την λειτουργία της αγοράς.

Ο ρόλος των ΑΠΕ στην κρίση ακρίβειας

Αξίζει ιδιαίτερη αναφορά στο γεγονός ότι η συμμετοχή των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της ηλεκτροπαραγωγής που μειώνει το μεσοσταθμικό κόστος παραγωγής και αυξάνει την ενεργειακή επάρκεια και ανεξαρτησία της χώρας, βαίνει συνεχώς αυξανόμενη (ήδη για το 2021 προς 2022 υπερέβη το 35%), χάρη στις πρωτοβουλίες και τις ενέργειες της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ κατά τα έτη 2016-2018 και την ένταξη με τις σχετικές ανταγωνιστικές διαδικασίες που θεσπίστηκαν και ακολούθως εφαρμόστηκαν με επιτυχία από τη ΡΑΕ, νέων ΑΠΕ άνω των 3 GW, με πολύ χαμηλές τιμές (50-55 €/MWh μεσοσταθμικά), τα οποία υλοποιούνται κατά την τρέχουσα τριετία 2020-2022. Η ένταξη νέων ΑΠΕ σε διαγωνισμούς για την απόκτηση τιμής αναφοράς, καθυστέρησε 1,5 έτος, αφού μόλις πριν λίγες μέρες, και κατόπιν της κριτικής του ΣΥΡΙΖΑ, προκηρύχθηκε νέος διαγωνισμός από τη ΡΑΕ.

Αξιοποίηση των διμερών προθεσμιακών συμβολαίων

Τέλος, όλα τα παραπάνω, μαζί με την πολύ μικρή ενεργοποίηση των διμερών και μακροπρόθεσμων προθεσμιακών συμβολαίων, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, έχουν οδηγήσει στη σχεδόν πλήρη μετακύλιση του κόστους από τη χονδρεμπορική αγορά στη λιανική, μέσω των τιμολογίων προμήθειας. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με στοιχεία που έχουν παρουσιαστεί επισήμως, σχεδόν το 100% της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα είναι εκτεθειμένο στις διακυμάνσεις της spot αγοράς, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις τιμές λιανικής σε νοικοκυριά και οικονομικές δραστηριότητες.

Πίνακας 1: Ποσοστό της spot χρηματιστηριακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο σύνολο της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας [Πηγή: Π. Κάπρος, 2021¹]

Αυστρία	46%	Ην. Βασίλειο	13%
Βέλγιο	31%	Σουηδία	18%
Ελβετία	38%	Ιταλία	35%
Γερμανία	29%	Ρουμανία	45%
Γαλλία	29%	Ισπανία	40%
Φινλανδία	12%	Πορτογαλία	37%
Ολλανδία	25%	Τσεχία	8%
Πολωνία	5%	Βουλγαρία	12%
Ουγγαρία	16%	Ελλάδα	99,9%

¹ Π. Κάπρος, 2021, [Τι μαθήματα πήραμε από την πρωτοφανή κρίση των τιμών φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού;](#), energypress.gr, 23.12.2021.

2. Εκτίμηση υπερκερδών από τη λειτουργία της προημερήσιας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Η παρούσα ανάλυση βασίζεται καταρχάς στα αρχικά δεδομένα που περιλαμβάνονται στο πόρισμα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας για την κερδοφορία των καθετοποιημένων εταιρειών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως και στο εν λόγω πόρισμα, η εκτίμηση αφορά το διασυνδεδεμένο σύστημα, πραγματοποιείται για όλες ανεξαιρέτως τις τεχνολογίες που συμμετέχουν στη χονδρεμπορική αγορά, χωρίς σχήμα κρατικής ενίσχυσης, δηλαδή λιγνιτικές μονάδες, υδροηλεκτρικές μονάδες, μονάδες φυσικού αερίου (συνδυασμένου και ανοικτού κύκλου), μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) κατά το μέρος που συμμετέχουν στην αγορά και χαρτοφυλάκια ΑΠΕ που δεν υπόκεινται σε σχήμα κρατικής ενίσχυσης.

Παράλληλα, η ανάλυση ενσωματώνει «κρυφά» υπερκέρδη που προκύπτουν λόγω της διαφοράς των τιμών εισαγωγής φυσικού αερίου και των τιμών που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του μεταβλητού κόστους των μονάδων φυσικού αερίου. Επειδή το φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται για ηλεκτροπαραγωγή εισάγεται είτε κατευθείαν από τους ηλεκτροπαραγωγούς, είτε αυτοί το προμηθεύονται από άλλους εισαγωγείς του καυσίμου αυτού, προκύπτουν υπερκέρδη, στην μεν πρώτη περίπτωση στους ηλεκτροπαραγωγούς, στη δε δεύτερη, στους τρίτους εισαγωγείς. Αυτή η τελευταία, αποτελεί και διακριτή συνιστώσα υπερκέρδους.

Επιπρόσθετα, οι εισαγωγείς ηλεκτρικής ενέργειας (προμηθευτές ή έμποροι), αποκομίζουν επιπλέον υπερκέρδη για τις ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που εισάγουν, λόγω της διαφοράς των spot αγορών και του κόστους προμήθειας που έχουν για την εισαγωγή αυτή από τις χώρες εισαγωγής. Τα υπερκέρδη από την εισαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, που εκτιμώνται σε 110 εκατ. € για το 9-μηνο Ιούλιος 2021-Μάρτιος 2022, ενσωματώνονται εν μέρει στα αποτελέσματα των προμηθευτών στα δύο πορίσματα της ΡΑΕ για αυτούς (καθετοποιημένους και μη προμηθευτές) και αποτελεί διακριτή περίπτωση υπερκέρδους που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης, και δεν ενσωματώνονται στα υπερκέρδη που υπολογίζονται στην έκθεση αυτή.

Η ορθή εκτίμηση των υπερκερδών εκτείνεται αρχικά στο χρονικό διάστημα Ιούλιος 2021-Μάρτιος 2022, για τους λόγους που αναφέρονται παραπάνω, και προφανώς θα πρέπει να επεκταθεί σε δεύτερο επίπεδο τουλάχιστον έως το τέλος της ουκρανικής κρίσης και της εξομάλυνσης τιμών στην προημερήσια αγορά. **Η εκτίμηση βασίζεται στον υπολογισμό της διαφοράς των εσόδων των παραγωγών με το πραγματικό πλήρες κόστος παραγωγής, θεωρώντας και ένα εύλογο συνολικό περιθώριο κέρδους χονδρικής επί του μεταβλητού κόστους παραγωγής.**

Σε αντίθεση με το πόρισμα της ΡΑΕ που υιοθετεί τη μεθοδολογία σύγκρισης μεταξύ διαφορετικών περιόδων, στο παρόν ακολουθείται άλλη, πιο ορθή, μεθοδολογία, προκειμένου να μην μεταφέρονται στρεβλώσεις, δυσλειτουργίες ή τεχνικά ζητήματα που σχετίζονται με τη λειτουργία μονάδων μεταξύ διαφορετικών περιόδων. Αναφέρονται ενδεικτικά κάποια από τα ζητήματα που ανακύπτουν λόγω της μεθόδου σύγκρισης του μικτού περιθωρίου κέρδους μεταξύ διαφορετικών περιόδων που υιοθετεί το πόρισμα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας:

- Ενσωματώνεται ως εύλογο, κατά την περίοδο της κρίσης, τυχόν υπέρμετρο κέρδος κατά την αντίστοιχη περίοδο αναφοράς (ένα χρόνο πριν), με την οποία γίνεται η σύγκριση της περιόδου κρίσης. Αυτό θεωρείται ανεπίτρεπτο σε περιόδους κρίσης, όπου το συνολικό κέρδος χονδρικής πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο εύλογο περιθώριο (μέγιστο 5%).
- Οι μονάδες με χαμηλό μεταβλητό κόστος την περίοδο αναφοράς, λόγω συγκυριακής ή τεχνητής συμπίεσής τους για να επιτευχθεί η ένταξή τους στην αγορά, βγαίνουν 'κερδισμένες' στην κρίση, αφού θεωρείται αποδεκτό το αυξημένο κέρδος κατά την περίοδο αναφοράς και συνεπώς μειωμένα υπερκέρδη κατά την περίοδο κρίσης.
- Μονάδες που δεν λειτούργησαν ή λειτούργησαν μερικώς ή με μη συνήθη τρόπο κατά την περίοδο αναφοράς δημιουργούν σαθρή βάση για σύγκριση με την επιλεγείσα μέθοδο υπολογισμού υπερκερδών.

Εκτός από τον απευθείας υπολογισμό των υπερκερδών στη βάση ενός εύλογου περιθωρίου κέρδους, λαμβάνονται επίσης υπόψη τα επιπλέον κέρδη της ηλεκτροπαραγωγής που οφείλονται στη διαφοροποίηση των τιμών φυσικού αερίου, ζήτημα το οποίο έχει επισημανθεί από παράγοντες της αγοράς, αλλά επίσης επιβεβαιώνεται και από την Έκθεση Επισκόπησης της ΕΕ για το Γ' τρίμηνο του 2021. Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη και το σταθερό κόστος παραγωγής.

Ως βάση υπολογισμών χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα δεδομένα, τα οποία παρουσιάζονται και αναλύονται στο Παράρτημα Ι:

- Τα συνολικά έσοδα ανά τεχνολογία από τη χονδρεμπορική αγορά (αγορά επόμενης ημέρας, ενδοημερήσια αγορά, αγορά εξισορρόπησης, αποκλίσεις) όπως αυτά αποτυπώνονται και στο πόρισμα της ΡΑΕ,
- Τα απολογιστικά δεδομένα για το μεταβλητό κόστος παραγωγής των μονάδων, όπως επίσης υπολογίζονται στο πόρισμα της Ρυθμιστικής Αρχής. Το μεταβλητό κόστος παραγωγής ως προς τις μονάδες λιγνίτη και φυσικού αερίου διορθώνεται ώστε να συμπεριλάβει:
  - Ήδη ενσωματωμένα κέρδη που προκύπτουν κυρίως λόγω της διαφοράς των μεσοσταθμικών τιμών εισαγωγής φυσικού αερίου στη χώρα από τις τιμές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του κόστους καυσίμου (π.χ. βάσει διεθνών τιμών του καυσίμου - TTF). Θεωρείται επίσης ένα εύλογο κέρδος προμήθειας φυσικού αερίου 2%.
  - Την αντίστοιχη διαφορά τιμών δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (δηλαδή τη διαφορά μεταξύ των διεθνών τιμών ή εγχώριων τιμών δημοπρασιών και του πραγματικού μεσοσταθμικού κόστους αγοράς που διαμορφώνεται λαμβάνοντας υπόψη και την προαγορά δικαιωμάτων σε χαμηλότερες τιμές), όπως επιβεβαιώνεται και από τις σχετικές αναγραφές στις απολογιστικές καταστάσεις των εταιρειών.
- Το ανηγμένο σε μηνιαία βάση σταθερό κόστος παραγωγής (μισθοδοσία, αποσβέσεις κλπ) για όλες τις μονάδες (φυσικού αερίου, υδροηλεκτρικών και λιγνίτη), χρησιμοποιώντας δεδομένα από τις απολογιστικές καταστάσεις των καθετοποιημένων ηλεκτροπαραγωγών.

Στη βάση των παραπάνω, ο υπολογισμός ολοκληρώθηκε θεωρώντας εύλογο κέρδος παραγωγών με μονάδες φυσικού ύψους 3% επί του συνολικού μεταβλητού κόστους παραγωγής για την εξεταζόμενη περίοδο (για λιγνιτικά, νερά και ΑΠΕ 5% επί του συνολικού μεταβλητού κόστους). Έτσι, και για τις μονάδες φυσικού αερίου το εύλογο κέρδος ανέρχεται τελικά σε 5% με την προσθήκη του 2% στο κόστος προμήθειας φυσικού αερίου, το οποίο επωφελούνται οι ίδιοι οι παραγωγοί, στο βαθμό που εισάγουν φυσικό αέριο, ή άλλοι εισαγωγείς φυσικού αερίου. Τα τελικά υπερκέρδη ανά τεχνολογία και συνολικά, υπολογίζονται στη βάση της ακόλουθης εξίσωσης:

$$SC_m = TR_m - [TVC_m - AP_m] - FC_m - RP_m$$

όπου:

SC_m τα υπολογιζόμενα υπερκέρδη κατά το μήνα m

TR_m τα συνολικά έσοδα ανά τεχνολογία από τη συμμετοχή των αντίστοιχων μονάδων στη χονδρεμπορική αγορά

TVC_m το απολογιστικό μεταβλητό κόστος παραγωγής,

AP_m πρόσθετο κέρδος που προκύπτει αποκλειστικά για τις μονάδες φυσικού αερίου και λιγνίτη λόγω διαφοράς μεσοσταθμικών τιμών φυσικού αερίου και τιμών δικαιωμάτων εκπομπών, αντίστοιχα,

FC_m ανηγμένο (σε μηνιαία βάση) σταθερό κόστος παραγωγής,

RP_m εύλογο κέρδος το οποίο εκτιμάται όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

Ο Πίνακας 2 παρουσιάζει συγκεντρωτικά τα αποτελέσματα της εκτίμησης.

Πίνακας 2: Υπολογισμός υπερκερδών στο διασυνδεδεμένο σύστημα (σε εκατ. €)

Κατηγορία Ποσών	Ιούλιος 2021-Μάρτιος 2022
(Α) Έσοδα από Συνολική Εκκαθάριση Αγοράς (1)	5.533
(Β) Μεταβλητό Κόστος Παραγωγής (B1-B2)	3.286
(B1) Μεταβλητό Κόστος Παραγωγής δηλωθέν στη DAM (1)	3.526
(B2) Κέρδος Ενσωματωμένο στην Αύξηση του Μεταβλητού Κόστους Παραγωγής (2)	240
<i>Λιγνιτικές Μονάδες</i>	25
<i>Μονάδες φυσικού αερίου</i>	257
<i>Εύλογο κέρδος προμήθειας φυσικού αερίου (2%)</i>	-42
(Γ) Εύλογο Κέρδος (3)	112
(Δ) Σταθερά Κόστη Παραγωγής (4)	432
ΥΠΕΡΚΕΡΔΟΣ* (Α-Β-Γ-Δ)	1.703
(*) Στο ποσό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται τα υπερκέρδη από την εισαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, που εκτιμώνται σε 110 εκ. € για το πρώτο 9-μηνο της κρίσης (7/2021-3/2022)	
(1) Στοιχεία Πορίσματος ΡΑΕ	
(2) Υπολογισμός με βάση στοιχεία Πορίσματος ΡΑΕ και ανακοινώσεις τιμών εισαγωγής ΦΑ και τιμών CO ₂	
(3) 3% επί του μεταβλητού κόστους παραγωγής των μονάδων ΦΑ και 5% επί του μεταβλητού κόστους παραγωγής για όλες τις υπόλοιπες τεχνολογίες	
(4) Αναλογία ετήσιου κόστους από λογιστικές καταστάσεις παραγωγών (στο 9-μηνο έναντι 576 εκ. € στο 12-μηνο)	

3. Ουρανοκατέβαρα κέρδη από τη λειτουργία της αγοράς για την αποζημίωση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Επισκόπηση υφιστάμενης κατάστασης

Η εκτίναξη των τιμών στην προημερήσια αγορά οδήγησε σε απροσδόκητα κέρδη των έργων ΑΠΕ, τόσο των παλαιότερων έργων (με συμβάσεις σταθερής τιμής) όσο και των νεότερων έργων με συμβάσεις διαφορικής προσαύξησης, οδηγώντας σε υπερπλεονάσματα τον Ειδικό Λογαριασμό των ΑΠΕ (ΕΛΑΠΕ), ο οποίος κατέστη (με βάση τα μηνιαία απολογιστικά δελτία της ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.) πλεονασματικός ξανά στο τέλος του 2021. Τονίζεται ότι τα κέρδη αυτά δεν τα καρπώνονται οι παραγωγοί των ΑΠΕ, καθώς έχουν ενταχθεί σε σχήμα στήριξης και αμείβονται σε εγγυημένες τιμές, αλλά σωρεύονται στον ειδικό λογαριασμό και η Κυβέρνηση τα αξιοποιεί για την επιδοματική πολιτική που εφαρμόζει μέσω του ΤΕΜ.

Η πορεία του ΕΛΑΠΕ, του βασικού χρηματοδοτικού εργαλείου των έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, τα τελευταία χρόνια υπήρξε ιδιαίτερα ταραχώδης. Η χρεοκοπία του Ειδικού Λογαριασμού το 2013/2014, με τότε σωρευτικό έλλειμμα άνω των 800 εκατ. ευρώ, που επέβαλε κούρεμα συμβάσεων υφιστάμενων έργων, επηρέασε άμεσα την ασφάλεια των νέων επενδύσεων και ουσιαστικά οδήγησε σε πάγωμα υλοποίησης πολλών έργων.

Όπως προκύπτει από τα επίσημα απολογιστικά στοιχεία, ο Ειδικός Λογαριασμός κατέστη ξανά πλεονασματικός στο τέλος του 2017 και στο τέλος του 2018 το σωρευτικό πλεόνασμα έφτανε τα 121,24 εκατ. ευρώ, με πρόσθετο «μαξιλάρι ασφαλείας» 70 εκατ. ευρώ.

Η απόφαση της Κυβέρνησης για μείωση του ΕΤΜΕΑΡ, βασικής πηγής εσόδων του ΕΛΑΠΕ, το β' εξάμηνο του 2019, προκειμένου να υποβαθμιστεί στους τελικούς λογαριασμούς των καταναλωτών η αύξηση των τιμολογίων της ΔΕΗ, οδήγησε σε νέα ελλείμματα. Ήδη στο τέλος του 2019, το σωρευτικό πλεόνασμα είχε απομειωθεί στα 45,99 εκατ. ευρώ, ενώ στο τέλος του 2020 το σωρευτικό έλλειμμα πλέον έφτανε στα -263,85 εκατ. ευρώ.

Οι παρεμβάσεις που υιοθετήθηκαν ιδίως μέσω του Ν. 4759/2020 περιλάμβαναν την επιβολή έκτακτης εισφοράς σε έργα ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ που είχαν τεθεί σε λειτουργία έως και την 31.12.2015 και στα φωτοβολταϊκά στέγης, την επιβολή έκτακτης εισφοράς στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και την επιβολή «πράσινου τέλους» ύψους 0,03 ευρώ/lt (+ΦΠΑ) στο πετρέλαιο κίνησης για όλους τους καταναλωτές, καθώς και αύξηση της χρηματοδότησης του ΕΛΑΠΕ από τα έσοδα εκπλειστηριασμών δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η συνολική συνεισφορά των «έκτακτων» μέτρων εντός του 2021 όπως αποτυπώνεται στο μηνιαίο δελτίο της ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ παρουσιάζεται στον ακόλουθο Πίνακα 7.

Πίνακας 7: Απόδοση έκτακτων μέτρων Ν. 4759/2020 για τη «διάσωση» του ΕΛΑΠΕ

Απόδοση έκτακτων μέτρων Ν. 4759/2020 στη διάσωση του ΕΛΑΠΕ	Ποσό (εκατ. ευρώ)
Έκτακτη εισφορά προμηθευτών	93,60
Έκτακτη εισφορά έργων ΑΠΕ	83,49
Έκτακτη εισφορά Φ/Β στέγης	11,53
Πράσινο τέλος στο πετρέλαιο κίνησης	108,38

Πηγή: ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.

Εντωμεταξύ, το ράλι της προημερήσιας αγοράς, κατά το β' εξάμηνο του 2021, επηρέασε σημαντικά τα έσοδα του Ειδικού Λογαριασμού. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι οι καθαρές εισροές του Υπολογαριασμού ΛΓ1, όπου περιλαμβάνονται τα έσοδα από τη λειτουργία των αγορών, εκτινάχθηκαν στα 1.195,49 εκατ. ευρώ το 2021 από 600,47 εκατ. ευρώ το 2020, ενώ ακόμα και οι εκροές του Υπολογαριασμού ΛΓ2 γύρισαν από αρνητικό σε θετικό πρόσημο τον Ιούλιο του 2021, λόγω των επιστροφών από έργα ΑΠΕ με Συμβάσεις Διαφορικής Προσαύξησης.

Η θετική εικόνα του ΕΛΑΠΕ οδήγησε περαιτέρω σε μείωση του ποσοστού κατανομής από τον εκπλειστηριασμό δικαιωμάτων εκπομπών, με τα αντίστοιχα έσοδα να ανακατευθύνονται προς το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης για τη στήριξη των καταναλωτών. Η ίδια εικόνα συνεχίζεται και για το πρώτο τρίμηνο του 2022, οδηγώντας στην απόφαση μέρος των υπερπλεονασμάτων που σωρεύονταν στον ΕΛΑΠΕ (780 εκατ. ευρώ έως το Μάιο του 2022 και επιπλέον 320 εκατ. ευρώ έως το Σεπτέμβριο του 2022) να κατευθυνθεί επίσης προς το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης.

Παρά το θετικό πρόσημο στον ΕΛΑΠΕ, η επιβολή των έκτακτων εισφορών σε έργα ΑΠΕ και φωτοβολταϊκά στέγης συνεχίστηκε για όλο το 2021. Παράλληλα, οι εισπράξεις από τις χρεώσεις ΕΤΜΕΑΡ παρέμειναν περίπου στα ίδια επίπεδα (ελαφρώς αυξημένες) σε σχέση με αυτές 2020 (568,26 το 2021 έναντι 551,28 εκατ. ευρώ το 2020).

Είναι προφανές ότι με τις ανωτέρω συνθήκες της ακραίας ακρίβειας και της «καταπόνησης» αγοράς και κοινωνίας, δεν υπήρχε κανένας λόγος να «αντλείται» από την αγορά ένα επιπλέον ποσό της τάξης των 600 εκατ. ευρώ το έτος, ενώ εξέλειπε η αναγκαιότητά του. Η Πολιτεία όφειλε να παρέμβει εγκαίρως ρυθμιστικά και να μειώσει την επιβάρυνση αυτή των καταναλωτών.

Εκτίμηση ουρανοκατέβατων κερδών

Η εκτίμηση των ουρανοκατέβατων κερδών πραγματοποιείται για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το χρονικό διάστημα Ιούλιος 2021-Μάρτιος 2022.

Βασική πηγή για τα δεδομένα υπολογισμού αποτελούν τα Μηνιαία Δελτία του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ (ΕΛΑΠΕ) της ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε., απ' όπου αντλούνται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Ειδική Τιμή Αγοράς (ΕΤΑ) ανά μήνα και τεχνολογία ΑΠΕ
- Μηνιαία παραγωγή ενέργειας ανά τεχνολογία ΑΠΕ στο διασυνδεδεμένο σύστημα
- Μεσοσταθμική Τιμή Αποζημίωσης ΑΠΕ κατά μήνα, για τον υπολογισμό της οποίας λαμβάνονται υπόψη οι αντίστοιχες μηνιαίες μεσοσταθμικές τιμές αποζημίωσης του 2020 και μετά και η τιμή αναφοράς των νέων ΑΠΕ (με ΣΕΔΠ) που διασυνδέονται ανά έτος (μεσοσταθμικά από τις τιμές αναφοράς στις ανταγωνιστικές διαδικασίες).

Με βάση τα παραπάνω υπολογίζεται ο μηνιαίος κύκλος της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, και η συνολική μηνιαία αποζημίωση των μονάδων ΑΠΕ είτε μέσω του ΕΛΑΠΕ είτε μέσω των αγορών. Τα ουρανοκατέβατα κέρδη προσεγγίζονται ως η διαφορά μηνιαίου κύκλου και μηνιαίας αποζημίωσης, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα, και συνολικά για την εξεταζόμενη περίοδο υπολογίζονται στο ποσό των 800 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 3: Εκτίμηση ουρανοκατέβατων κερδών από ΑΠΕ (Ιούλιος 2021-Μάρτιος 2022)

Συνολικά Έσοδα ΑΠΕ από προημερήσια αγορά βάσει ΕΤΑ (εκατ. €)	2.392
<i>Αιολικά</i>	<i>1.566</i>
<i>ΦΒ</i>	<i>155</i>
<i>ΜΥΗΣ</i>	<i>610</i>
<i>Βιομάζα-Βιοαέριο</i>	<i>61</i>
Μεσοσταθμική τιμή ΑΠΕ 9μήνου (€/MWh)	126,4
Συνολική αξία ΑΠΕ(εκατ. €)	1.592
Ουρανοκατέβατα κέρδη ΑΠΕ (εκατ. €)	800

Αυτή η αδυναμία του μοντέλου καθορισμού τιμής στην προημερήσια αγορά εντοπίστηκε και στην ΕΕ μετά την έκρηξη των τιμών ΦΑ και επιβάλλει αλλαγές στο target model ενώ ώθησε τις χώρες της Ιβηρικής σε διεκδίκηση και κατοχύρωση εξαίρεσης όσον αφορά τη συσχέτιση της τιμής της προημερήσιας αγοράς σε σχέση με τις τιμές ηλεκτροπαραγωγής από φυσικά αέριο.

4. Αναγωγή υπερκερδών στο χρονικό διάστημα Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022

Στη συνέχεια των παραπάνω υπολογισμών για την περίοδο Ιουλίου 2021-Μαρτίου 2022, στην ενότητα γίνεται απλοποιημένη προκαταρκτική εκτίμηση των υπερκερδών, με αναγωγή, και για το τελευταίο τρίμηνο Απριλίου 2022-Ιουνίου 2022 ώστε να υπάρχει μία πρώτη εκτίμηση για όλη τη χρονική περίοδο Ιουλίου 2021-Ιουνίου 2022. Επισημαίνεται ότι ο αντίστοιχος αναλυτικός υπολογισμός είναι υποχρέωση της Πολιτείας και της ΡΑΕ να γίνει με ολοκληρωμένο και αξιόπιστο τρόπο, έως τον Ιούνιο 2022 (αφού στη συνέχεια ο Προσωρινός μηχανισμός ανακτά μέρος των υπερκερδών).

Στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα [Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022] η παρατηρούμενη **αύξηση του κόστους χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρισμού**, ανέρχεται σε περίπου **8 δισ. ευρώ**, βάσει των δημοσιευμένων στοιχείων για τη μεσοσταθμική τιμή ηλεκτρικής ενέργειας και την κατανάλωση στο διασυνδεδεμένο σύστημα του ΑΔΜΗΕ (Παράρτημα ΙΙ). Συνολικά, το κόστος της χονδρεμπορικής αγοράς ανήλθε σε ~11,4 δισ. ευρώ την περίοδο Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022, ενώ το αντίστοιχο κόστος ανερχόταν σε ~3,4 δισ. ευρώ κατά το προηγούμενο 12-μηνο.

Η αύξηση αυτή οφείλεται σε ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες οι οποίοι σαφώς και μπορούν να εκτιμηθούν. Ο ακριβής προσδιορισμός τους είναι ευθύνη της Πολιτείας και ΡΑΕ και δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο της παρούσας έκθεσης. Σε κάθε περίπτωση τα πραγματικά/αντικειμενικά κόστη ή αυξήσεις κόστους οφείλουν να αποτελέσουν: η αύξηση κόστους του φυσικού αερίου το 12μηνο, η αύξηση κόστους εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, η αύξηση κόστους διακίνησης φυσικού αερίου (τέλη κλπ), η αύξηση της κατανάλωσης και η αύξηση κόστους δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Εκτός όμως από τα παραπάνω, το διαφορικό κόστος της χονδρεμπορικής επιβαρύνθηκε με τα υπερκέρδη των παραγωγών, τα ουρανοκατέβαστα κέρδη των ΑΠΕ και το τμήμα του κόστους των ΑΠΕ που καλύφθηκε από τη χονδρεμπορική, ενώ πριν θα καλυπτόταν από τις εισπράξεις του ΕΤΜΕΑΡ και άλλους πόρους (π.χ. μέρος των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου).

Συνολικά, τα υπερκέρδη των παραγωγών και εισαγωγέων ηλεκτρικής ενέργειας και των εισαγωγέων ΦΑ το 12-μηνο Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022, εκτιμώνται σε **2,2 δισ. ευρώ**. Η εκτίμηση αυτή βασίζεται στον ανωτέρω αναλυτικό υπολογισμό του 9μηνου, για το οποίο έχουν ήδη δημοσιευτεί τα στοιχεία της ΡΑΕ, τα οποία και δίνουν ένα μηνιαίο ρυθμό παραγωγής υπερκερδών των 189,2 εκατ. ευρώ. Η εκτίμηση αυτή επιβεβαιώνεται και από το ισοζύγιο του διαφορικού ετήσιου κόστους της χονδρεμπορικής και το αλγεβρικό άθροισμα αντικειμενικών, εξωγενών και ενδογενών συντελεστών αύξησης, όπως περιγράφεται κάτωθι.

Η αύξηση της χονδρεμπορικής «έχει περάσει» σχεδόν αυτούσια στον καταναλωτή, καθώς μεταφέρεται με τη ρήτρα αναπροσαρμογής (και μάλιστα κατά τι επαυξημένη) και τα νέα αυξημένα σταθερά τιμολόγια, ενώ η χρήση σταθερών τιμολογίων με σχετικά χαμηλές τιμές στη Μέση και στη Χαμηλή Τάση είναι περιορισμένη και άρα περιορισμένες είναι και οι πραγματικές εκπτώσεις στους καταναλωτές.

Τα 'ουρανοκατέβαστα' κέρδη των ΑΠΕ το 12-μηνο Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022 από την αύξηση του κόστους χονδρεμπορικής, εκτιμώνται σε **1,2 δισ. ευρώ**, και αναμένεται να

επιστραφούν ως επιδότηση καταναλωτών έως το Σεπτέμβριο του 2022 μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης.

Το κόστος των ΑΠΕ κατά το 12-μηνο Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022, το οποίο καλύπτεται από την αύξηση της χονδρεμπορικής (ενώ πριν θα καλυπτόταν από το ΕΤΜΕΑΡ κλπ πόρους του ΕΛΑΠΕ), ανέρχεται σε περίπου **1,25 δισ. Ευρώ** (από το σύνολο του κόστους του ~2,25 δισ. ευρώ για το 12-μηνο της κρίσης). Τα ποσά αυτά θα έπρεπε να ελαφρύνουν (μέχρι και μηδενισμού) τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις ΕΤΜΕΑΡ των καταναλωτών (της τάξης των 600 εκ. €). Η μη μείωση του ΕΤΜΕΑΡ και η αύξηση των εθνικών εσόδων από τα δικαιώματα εκπομπών, ως βασικές πηγές εσόδων του ΕΛΑΠΕ, ενώ παλαιότερα κάλυπταν σημαντικό μέρος της αποζημίωσης των ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ (άνω του 1 δισ €), ήδη πλέον αξιοποιούνται για την επιδότηση καταναλωτών. Όπως όμως έχουμε ήδη αναφέρει θα μπορούσε να αναληφθεί παρέμβαση ώστε να μην επιβαρυνθεί η αγορά ενέργειας και άρα οι καταναλωτές με αυτά τα άσκοπα κόστη λόγω και της περιόδου κρίσης, εφόσον αυτά θα επιστραφούν και όχι σίγουρα σε όλους με κάποιους μήνες καθυστέρηση ως επιδοτήσεις.

Όσον αφορά στις υπόλοιπες παραμέτρους που συμβάλλουν στο διαφορικό κόστος της αγοράς ενέργειας αλλά αποτελούν αντικειμενικές «εισαγόμενες» αιτίες αύξησης οι υπολογισμοί μας με τις απαραίτητες παραδοχές, ώστε να έχουμε μία πλήρη εκτίμηση του προβλήματος, καταλήγουν στα παρακάτω αποτελέσματα:

Η 'αντικειμενική' ('εισαγόμενη') **αύξηση του κόστους ΦΑ** το 12-μηνο Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022, είναι περίπου 2,27 δισ. ευρώ, βάσει της μεσοσταθμικής τιμής εισαγωγής ΦΑ στη χώρα. Συνεκτιμώντας ένα εύλογο-ανεκτό κέρδος (επί της αυξημένης αυτής τιμής ΦΑ) 2%, προκύπτει επιβάρυνση της τάξης των **2,3 δισ. ευρώ**, στην οποία μπορεί επίσης να προστεθεί και ένα ποσό της τάξης των **0,15 δισ. ευρώ** για τα πρόσθετα έξοδα διακίνησης των επιπλέον ποσοτήτων ΦΑ που καταναλώθηκαν στην ηλεκτροπαραγωγή (τέλη κλπ).

Η 'αντικειμενική' ('εισαγόμενη') **αύξηση του κόστους των εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας** το 12-μηνο Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022, εκτιμάται στα **0,48 δισ. ευρώ**.

Η 'αντικειμενική' ('εισαγόμενη') **αύξηση του κόστους δικαιωμάτων CO₂** το 12-μηνο Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022, ανέρχεται σε περίπου **0,35 δισ. ευρώ**.

Τέλος, η αύξηση της κατανάλωσης την περίοδο Ιουλίου 2021-Ιουνίου 2022, έναντι του αμέσως προηγούμενου διαστήματος, η οποία ανήλθε σε περίπου 3 TWh (αντίστοιχη αύξηση στην ενέργεια χρέωσης, κατά 2,2 TWh), εμπεριέχει αύξηση του κόστους χονδρικής που έχει ενσωματωθεί στις ανωτέρω αυξημένα κόστη ΦΑ και ΑΠΕ, αλλά και μια αύξηση **0,1 δισ. ευρώ** των λοιπών πηγών ηλεκτροπαραγωγής (λιγνιτικά, υδροηλεκτρικά).

Οφείλουμε να σχολιάσουμε ότι από τα πραγματικά υπερκέρδη των ηλεκτροπαραγωγών & εισαγωγέων ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου δεν επιτρέπεται να μειωθούν με την αφαίρεση των εμπορικών εκπτώσεων, πρακτική μη αποδεκτή και κατά το ευρωπαϊκό δίκαιο. Όπως επίσης και ότι υπερκέρδη συνεχίζονται να παράγονται και τον Ιούλιο του 2022 (σε κάπως μειωμένο βαθμό) και μέσω του νέου μηχανισμού καθορισμού αμοιβών παραγωγών που εφαρμόζεται από τον Ιούλιο 2022).

Προς επιβεβαίωση των ανωτέρω σημειώνεται ότι:

- Τα διαθέσιμα ποσά κατά το 12-μηνο Ιουλίου 2021-Ιουνίου 2022 από τις **δημοπρασίες δικαιωμάτων CO₂** (~0,8 δισ. ευρώ) και τα **'ουρανοκατέβητα' των ΑΠΕ** (~1,2 δισ. ευρώ) που εισέρευσαν αυτούσια στους δημόσιους λογαριασμούς,

ανέρχονται στην τάξη των 2 δις. €, και μαζί με τα ποσά που συλλέγονται από τις χρεώσεις ΕΤΜΕΑΡ (περί τα **0,6 δις. ευρώ**), αθροίζουν διαθέσιμα ποσά άνω των **2,5 δις. ευρώ**, που χρησιμοποιούνται σήμερα για την επιδοματική πολιτική μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης. Αυτό πρακτικά αποδεικνύει ότι η πολιτεία με προ- και υπερ-χρέωση των καταναλωτών εξασφάλισε πόρους για την επιδοματική πολιτική που υλοποίησε με καθυστέρηση, χωρίς να περιορίσει κατά το 12μηνο μελέτης τα υπερκέρδη και τις αμοιβές που στο σύνολό τους πήγαν στους παραγωγούς ενέργειας.

- Φόροι και τέλη που αυξάνονται λόγω της αυξημένης τιμής των ενεργειακών προϊόντων κυρίως στη λιανική, αποτελούν δημόσια έσοδα που θα έπρεπε επίσης να ποσοτικοποιηθούν και να επιστραφούν στους καταναλωτές και δεν λαμβάνονται υπόψη στα υπερκέρδη των συμμετεχόντων στην αγορά.

5. Υπερκέρδη στην προμήθεια φυσικού αερίου

Σε συνέχεια του αρχικού της πορίσματος, η ΡΑΕ δημοσίευσε, στις 15.06.2022 το πόρισμά της για την κερδοφορία των μη καθετοποιημένων εταιρειών στις αγορές προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.

Στο εν λόγω πόρισμα (σελ. 2-3) αναφέρεται ότι οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται κατά κύριο λόγο στην χονδρεμπορική αγορά του φυσικού αερίου έχουν θετικό περιθώριο κέρδους, και επισημαίνεται η σημαντική αύξηση του περιθωρίου κέρδους της ΔΕΠΑ Εμπορίας Α.Ε. από 7% το 2019 σε 24% το 2021, η οποία συνοδεύεται από αύξηση EBITDA από τα 25.748 εκατ. ευρώ σε 326.816 εκατ. ευρώ και σε κέρδη προ φόρων από 37.770 εκατ. ευρώ σε 334.957 εκατ. ευρώ.

Εκ των αποτελεσμάτων μπορεί να εξαχθεί το ασφαλές συμπέρασμα ότι η ΔΕΠΑ Εμπορίας ΑΕ παρότι ανήκει στην ιδιοκτησία του ελληνικού δημοσίου δεν έλαβε υπόψη της τις ανάγκες αλλά και τις δυνατότητες των καταναλωτών φυσικού αερίου στη χώρα μας και υλοποίησε μία τιμολογιακή πολιτική κατά το 2021 που της επέφερε δεκαπλασιασμό των κερδών προ φόρων εις βάρος όμως όλων των καταναλωτών.

Σημειώνουμε επίσης ότι παρά την εσπευσμένη ανακοίνωση του Υπουργού ΠΕΝ ότι θα προχωρήσει σε νομοθετική πρωτοβουλία φορολόγησης των υπερκερδών της ΔΕΠΑ Εμπορίας, μετά τη δημοσίευση του αντίστοιχου πορίσματος της ΡΑΕ στις 21.06.2022 δεν έχει προχωρήσει σε καμία ενέργεια επί του θέματος, παρά το γεγονός ότι το πόρισμα είχε σταλεί στο ΥΠΕΝ από τις 15.06.2022, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Ρυθμιστικής Αρχής.

Η ΡΑΕ, στο πόρισμά της, επισημαίνει ότι έχει λάβει ενημέρωση από την εταιρεία ότι α) στα «Λοιπά Έσοδα» έχει συμπεριληφθεί επιστροφή ποσού € 83.236.209 (απόφαση Διαιτησίας με την Βotas) β) ότι εντός του 2022 κατεβλήθη στη Βotas το ποσό των USD 50.530.727,23, για χρεώσεις Take-or-Pay του 2021, ενώ εκκρεμεί η πληρωμή του Take-or-Pay για το έτος 2020 στην Gazprom, εκτιμώμενου ύψους 40.000.000€. Παράλληλα, η ΔΕΠΑ ΑΕ διανέμει υποχρεωτικά στους Μετόχους της το 35% των κερδών της (€ 90.613.502).

6. Προκαταρκτική Αξιολόγηση Προσωρινού Μηχανισμού Ανάκτησης Εσόδων του Ν. 4951/2022

Με το Ν. 4951/2022 η κυβέρνηση προχώρησε στη θέσπιση του “Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας», βάσει του οποίου κάθε μήνα θεσπίζονται διοικητικά καθοριζόμενες τιμές αποζημίωσης ανά τεχνολογία παραγωγής, βάσει των οποίων και πραγματοποιείται η αποζημίωση των συμμετεχόντων στην Αγορά Επόμενης Ημέρας, ενώ η διαφορά μεταξύ της τιμής εκκαθάρισης (ανά χρονική μονάδα αγοράς) και της διοικητικά καθοριζόμενης αποζημίωσης παρακρατείται και αποδίδεται στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης προκειμένου να δοθεί ως επιδότηση στους καταναλωτές.

Ήδη, από τη λειτουργία του μηχανισμού από τις 08.07.2022 έως τις 19.07.2022 προκύπτουν σημαντικά ποσά που παρακρατούνται ως Επιστρεπτέα Έσοδα Αγοράς Επόμενης Ημέρας, τα οποία και αποτελούν και ένδειξη των υπερκερδών που σωρεύονται στην Αγορά Επόμενης Ημέρας όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Συγκεκριμένα, με βάση τα επίσημα στοιχεία που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ, προκύπτει ότι για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα [08.07.2022 έως 19.07.2022] παρακρατήθηκε συνολικό ποσό 248,3 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 25,2 εκατ. ευρώ αφορά το λιγνίτη, 36,2 εκατ. ευρώ αφορά τις μονάδες φυσικού αερίου και 29,5 εκατ. ευρώ αφορά τα υδροηλεκτρικά. Δηλαδή, ποσοστό περίπου 37% των ανακτηθέντων υπερεσόδων αφορά υπερκέρδη μονάδων για τις οποίες το προηγούμενο έτος δεν υπήρχε μηχανισμός ανάκτησης, με αποτέλεσμα οι αντίστοιχοι παραγωγοί να σωρεύουν υπερκέρδη. Τα πρώτα αποτελέσματα αποδεικνύουν το βάσιμο της κριτικής που δεχόταν εδώ και ένα χρόνο η κυβέρνηση, η οποία μέχρι τον Απρίλιο του 2022 δια του Υπουργού ΠΕΝ δήλωνε ότι ψάχνουμε τα υπερκέρδη και δεν τα βρίσκουμε.

Ωστόσο, και παρά το γεγονός ότι πλέον ένα μέρος των υπερκερδών ανακτάται, η Κοινή Υπουργική Απόφαση με την οποία καθορίζονται οι τιμές αποζημίωσης εξακολουθεί να αφήνει σημαντικό περιθώριο υπερκερδών, τα οποία εκτιμώνται πολύ άνω του 1 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση, καθώς (ενδεικτικά):

- Για την τιμή αποζημίωσης στο φυσικό αέριο χρησιμοποιούνται μέσες μηνιαίες τιμές TTF, όταν είναι γνωστό ότι οι εταιρείες του κλάδου έχουν προθεσμιακά συμβόλαια προμήθειας φυσικού αερίου με καλύτερες τιμές, όπως αποδεικνύεται από τις ανακοινωμένες τιμές εισαγωγής. Αντίστοιχη υπερεκτίμηση κάνει η ΚΥΑ και για το κόστος φόρου άνθρακα εφόσον πολλές εταιρείες έχουν προαγοράσει δικαιώματα σε χαμηλότερες τιμές.
- Η τιμή αποζημίωσης για τα μεγάλα υδροηλεκτρικά (112 €/MWh) είναι ιδιαίτερα υψηλή, έως και πενταπλάσια του κόστους παραγωγής.
- Οι συντελεστές απόδοσης μονάδων φυσικού αερίου και λιγνίτη υπολογίζονται με βάση τις παλαιότερες μονάδες, αφήνοντας περιθώρια για ιδιαίτερα υψηλή κερδοφορία από τις νεότερες.
- Ο μηχανισμός εστιάζει στην προημερήσια αγορά μόνο, αφήνοντας τις λοιπές αγορές και ιδίως αυτή της εξισορρόπησης εκτός.

Σε κάθε περίπτωση από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ αυτός ο τρόπος αμοιβής/αποζημίωσης των παραγωγών δεν είναι αποδεκτός και η κυβέρνηση οφείλει άμεσα να τον τροποποιήσει

αναστέλλοντας κάθε πηγή και διαδικασία παραγωγής υπερκερδών σε αυτή την κρίσιμη ενεργειακά περίοδο και ενώ η οικονομία και η κοινωνία έχουν κυριολεκτικά γονατίσει από το ενεργειακό κόστος που εκτοξεύτηκε με τις επιλογές της Κυβέρνησης. Για το λόγο αυτό ο ΣΥΡΙΖΑ κατέθεσε σχετική τροπολογία κατά την ψήφιση του μηχανισμού, η οποία απορρίφθηκε από την Κυβέρνηση.

Σημειώνεται επίσης ότι η πραγματική επίδραση του Προσωρινού Μηχανισμού στις τιμές λιανικής μένει να προσδιοριστεί, καθώς ακόμη:

- Δεν υπάρχει ένδειξη για τις νέες μηνιαίες χρεώσεις των κυμαινόμενων τιμολογίων μετά την αναστολή της ρήτρας αναπροσαρμογής, καθώς η ημερομηνία ανακοίνωσης των τιμολογίων των προμηθευτών μετατέθηκε άτυπα και παράτυπα στις 25.07.2022 από τις 10.07.2022. Ως αποτέλεσμα δεν υπάρχει επαρκής ένδειξη εάν το ποσό που συγκεντρώνεται μέσω του Προσωρινού Μηχανισμού θα είναι επαρκές για να δοθούν επιδοτήσεις ικανές να συγκρατηθούν οι λογαριασμοί των καταναλωτών. Ήδη φαίνεται ότι η χονδρεμπορική τιμή στην αγορά επόμενης ημέρας τον Ιούλιο του 2022 θα κλείσει σε υψηλά επίπεδα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα Ιούνιο.
- Ο μηχανισμός επιδοτήσεων δεν έχει ακόμη ανακοινωθεί πλήρως για όλες τις κατηγορίες των καταναλωτών, επιχειρήσεων και επαγγελματιών.

7. Παρατηρήσεις -Συμπεράσματα

Όπως έχει αναφερθεί, η παρούσα έκθεση εκτιμά τα υπερκέρδη στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (και προμήθειας ΦΑ για ηλεκτροπαραγωγή), ανά τεχνολογία, καθώς και τα ουρανοκατέβαστα (απροσδόκητα) κέρδη για τις μονάδες ΑΠΕ που λαμβάνουν κρατική ενίσχυση για το χρονικό διάστημα Ιούλιος 2021-Μάρτιος 2022.

Όσον αφορά στα υπερκέρδη ηλεκτροπαραγωγής:

- Για το χρονικό διάστημα εξέτασης (Ιούλιος 2021-Μάρτιος 2022), εκτιμώνται στα **1.703** εκατ. ευρώ (Πίνακας 2), έναντι 927 εκατ. ευρώ του πορίσματος ΡΑΕ. Σε αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη το υπερκέρδος των ~110 εκ. € που εκτιμάται ότι προκύπτει από τις εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας κατά το επίμαχο διάστημα. Επισημαίνεται ότι το ποσό αυτό (110 εκ. €) αφορά κατά κύριο λόγο τη δραστηριότητα της προμήθειας που είναι ζημιογόνος το διάστημα αυτό (άλλως, τα υπερκέρδη θα υπερέβαιναν τα 1.800 εκατ. ευρώ). **Το παραπάνω ποσό των 1.703 εκατ. ευρώ θα πρέπει να φορολογηθεί προκειμένου να επιστρέψει σε ποσοστό τουλάχιστον 90% στους καταναλωτές.** Βασίζεται σε εκτίμηση του πλήρους κόστους παραγωγής των μονάδων, συμπεριλαμβανομένου του σταθερού κόστους και ενός εύλογου συνολικού περιθωρίου κέρδους χονδρεμπορικής 5% (3% για την ηλεκτροπαραγωγή από φυσικό αέριο και 2% για την προμήθεια φυσικού αερίου και 5% για τις υπόλοιπες τεχνολογίες) και όχι σε σύγκριση μεταξύ διαφορετικών περιόδων με διαφορετικά χαρακτηριστικά, τόσο σε σχέση με τη λειτουργία μονάδων όσο και σε σχέση με τη ζήτηση, την αγορά καυσίμων και δικαιωμάτων εκπομπών.
- Βάσει των κανόνων της διακριτής λειτουργίας των αγορών, η αφαίρεση όποιων επιδοτήσεων ή εκπτώσεων των καθετοποιημένων ηλεκτροπαραγωγών στους πελάτες της λιανικής δεν αιτιολογείται. Πρώτον γιατί αυτό αποτελεί σταυροειδή επιδότηση (και παραβίαση βασικών κανόνων του ανταγωνισμού), αφού αυτές αποτελούν εμπορική πολιτική της προμήθειας και κυρίως γιατί με τον τρόπο αυτό 'στραγγαλίζονται οι μη καθετοποιημένοι προμηθευτές που στο σύνολό τους έχουν ζημίες στην περίοδο εξέτασης, και δεύτερον, γιατί οι εκπτώσεις αυτές δεν είναι στο σύνολό τους πραγματικές, αφού σε κάθε λογαριασμό, μετά την υποτιθέμενη 'έκπτωση', προστίθεται η ρήτρα αναπροσαρμογής, η οποία, βάσει των συντελεστών που έχουν επιλέξει οι πάροχοι, μεταφέρει προσαυξημένο το πρόσθετο κόστος χονδρεμπορικής και άρα υπερακοντίζει/εξουδετερώνει τις όποιες πενιχρές 'εκπτώσεις' επικαλούνται οι πάροχοι.
- Εν τω μεταξύ, ενάμισι μήνα από την ψήφιση του νόμου που θεσμοθέτησε τη διαδικασία φορολόγησης των υπερκερδών του εξαμήνου Οκτωβρίου 2021-Μαρτίου 2022, αλλά και ακολούθως μέχρι τον Ιούνιο 2022 (νόμος 4936/2022, ΦΕΚ Α' 105/27.5.2022, άρθρ. 37), η φορολόγηση των υπερκερδών δεν έχει προχωρήσει ακόμη. Δεν έχει δημοσιοποιηθεί η απαιτούμενη εισήγηση της ΡΑΕ για την έκδοση της προβλεπόμενης ΚΥΑ που θα καθορίσει τη μεθοδολογία υπολογισμού των υπερκερδών, δεν έχει εκδοθεί η εν λόγω ΚΥΑ, ούτε βεβαίως και έχει επανα-υπολογιστεί ορθά το ποσό των υπερκερδών, απαλείφοντας τις στρεβλώσεις και ανορθόδοξες προσεγγίσεις και διαδικασίες υπολογισμού που περιλάμβανε το αρχικό πόρισμα προς ΡΑΕ, και δεν έχει προφανώς ακόμα προσδιοριστεί το ποσό προς φορολόγηση!

Όσον αφορά στα ουρανοκατέβατα κέρδη των ΑΠΕ:

- Στην παρούσα έκθεση **τα ουρανοκατέβατα κέρδη της περιόδου Ιουλίου 2021-Μαρτίου 2022 υπολογίζονται σε 0,8 δισ. ευρώ**, με το συντριπτικό τους μέρος να εισρέει στον Ειδικό Λογαριασμό των ΑΠΕ.
- Τα παραπάνω ποσά, με χρονική καθυστέρηση και υπό μορφή επιδότησης, έχουν δοθεί ή αναμένεται να δοθούν ως επιδότηση στους καταναλωτές μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης, χωρίς να έχουν ξεκαθαριστεί όλα τα κριτήρια για το νέο μοντέλο επιδοτήσεων. Ωστόσο, παράλληλα συνεχίστηκε χωρίς καμία ουσιαστική αλλαγή η χρέωση των καταναλωτών μέσω του ΕΤΜΕΑΡ για την χρηματοδότηση του ΕΛΑΠΕ, με αποτέλεσμα το όφελος για την κοινωνία και την οικονομία συνολικά να είναι πολύ μικρότερο.

Η ακολουθούμενη πολιτική των επιδοτήσεων με υπερέσοδα που συλλέγονται από τους ίδιους τους καταναλωτές και όχι από κονδύλια του κρατικού προϋπολογισμού, αποτελεί μια ιδιότυπη φορολογική πολιτική, με αναδιανεμητικό χαρακτήρα, η οποία δεν πληροί τις βασικές συνταγματικές επιταγές ορθής φορολόγησης.

Πέρα από τα υπερκέρδη και τα ουρανοκατέβατα των ΑΠΕ επισημαίνεται ότι χρεώσεις ΕΤΜΕΑΡ (ύψους 600 εκ. ευρώ) καθώς και χρεώσεις ΥΚΩ χρεώνονται και εισπράττονται στους καταναλωτές χωρίς να υπάρχει το αντίστοιχο κόστος για να καλυφθεί. Στην περίπτωση των χρεώσεων ΥΚΩ δημιουργείται υπερπλεόνασμα λόγω της διασύνδεσης των νησιών. Αντί να υπάρξει μείωση των χρεώσεων ΥΚΩ, λόγω της υλοποίησης των διασυνδέσεων, οι χρεώσεις προς τους καταναλωτές παραμένουν αμετάβλητες και το πλεόνασμα που δημιουργείται στον Ειδικό Λογαριασμό ΥΚΩ μεταφέρεται στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης για να αναδιανεμηθεί στη συνέχεια ως επιδότηση.

Όσον αφορά στα υπερκέρδη προμήθειας φυσικού αερίου:

- Με βάση τα αποτελέσματα του Πορίσματος της ΡΑΕ για τη ΔΕΠΑ, ακόμα και αν αφαιρεθούν τα ποσά που αφορούν στο 2021 (επιστροφή από διαιτησία με ΒΟΤΑΣ και ρήτρα take-or-pay για το 2021), προκύπτει κέρδος της τάξης των 200 εκ. €, το οποίο προκύπτει από την εισαγωγή και μεταπώληση ΦΑ στη χώρα και κυρίως στην ηλεκτροπαραγωγή, επιβεβαιώνοντας, κατά το μέρος που η ΔΕΠΑ τροφοδοτεί τις μονάδες ΦΑ, την ύπαρξη των ενσωματωμένων στο μεταβλητό κόστος των εν λόγω μονάδων ηλεκτροπαραγωγής που αναφέρεται στον Πίνακα 2, και τα οποία προκύπτουν από τη διαφορά των τιμών εισαγωγής ΦΑ στη χώρα και εκείνων που χρησιμοποιούνται για τις δηλώσεις του μεταβλητού κόστους στην προημερήσια αγορά.

Παράρτημα Ι: Υπολογισμός υπερκερδών χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Έσοδα χονδρεμπορικής αγοράς

Ο Πίνακας 4 παρουσιάζει τα έσοδα ανά τεχνολογία (χρεοπιστώσεις) όπως αυτά προκύπτουν και από το πόρισμα της Ρυθμιστικής Αρχής, όπου σημειώνεται η καταρχάς μεγάλη αύξηση του μεγέθους της αγοράς, η οποία συνοδεύεται και από ανάλογη επιβάρυνση των καταναλωτών. Εξαιρώντας τις μονάδες/χαρτοφυλάκια ΑΠΕ που υπόκεινται σε κρατική ενίσχυση και τα οποία αναλύονται στο Κεφάλαιο 3, προκύπτει ότι τα έσοδα της χονδρεμπορικής για τις λοιπές μονάδες αυξήθηκαν από 1.181,86 εκατ. € το Α' εξάμηνο του 2021 σε 3.356,66 εκατ. € το Β' εξάμηνο (πρακτικά τριπλασιάστηκαν), ενώ μόνο τους πρώτους μήνες του 2022 τα έσοδα της χονδρεμπορικής ανέρχονται στο 65% του Β' Εξαμήνου του 2021, σημειώνοντας περαιτέρω σημαντική αύξηση.

Πίνακας 4: Έσοδα ανά τεχνολογία (σε εκατ. €) από τη συμμετοχή στη χονδρεμπορική αγορά (Αγορά Επόμενης Ημέρας, Αγορά Εξισορρόπησης, Αποκλίσεις) για το χρονικό διάστημα Νοέμβριος 2020 – Μάρτιος 2022

	202011	202012	202101	202102	202103	202104	202105	202106	202107	202108	202109	202110	202111	202112	202201	202202	202203
ΛΙΓΝΙΤΙΚΑ	44,6	61,55	34,92	31,81	40,36	28,72	32,73	27,59	52,9	84,63	51,68	75,23	71,02	118,76	125,84	92,35	184,33
ΥΗΣ	32,64	40,05	48,73	55,73	26,03	21,59	30,76	40,98	62,99	76,08	42,56	71,99	69,27	226,01	173,72	56,31	121,97
Φ.Α.	121,26	157,18	125,75	80,8	109,92	130,25	107,69	203,62	272,08	308,62	295,61	425,86	473,07	546,21	424,83	365,64	603,91
ΑΠΕ	0,61	0,98	0,94	0,67	0,68	0,61	0,59	0,41	2,12	2,47	3,36	6,63	8,31	9,19	7,25	7,13	13,25
Σύνολο	199,11	259,76	210,33	169,01	176,99	181,17	171,77	272,59	390,09	471,81	393,21	579,71	621,67	900,17	731,64	521,42	923,46

Πηγή: Πόρισμα ΡΑΕ, σελ. 70, Πίνακας 17

Μεταβλητό Κόστος Παραγωγής

Ο Πίνακας 5 συνοψίζει το απολογιστικό μεταβλητό κόστος παραγωγής ανά τεχνολογία που δηλώνεται στην DAM, και ο όπως αποτυπώνεται στο Πόρισμα της ΡΑΕ και ο Πίνακας 6 τους απολογιστικούς όγκους παραγωγής ανά τεχνολογία, βάσει των οποίων προκύπτει το απολογιστικό μοναδιαίο μεταβλητό κόστος παραγωγής (.

Πίνακας 5: Απολογιστικό μεταβλητό κόστος παραγωγής ανά τεχνολογία (σε εκατ. €) για το χρονικό διάστημα Νοέμβριος 2020 – Μάρτιος 2022

	202011	202012	202101	202102	202103	202104	202105	202106	202107	202108	202109	202110	202111	202112	202201	202202	202203
ΛΙΓΝΙΤΙΚΑ	49,85	70,65	55,16	50,68	66,11	43,1	38,16	31,08	53,35	76,94	48,84	53,78	40,18	69,68	85,47	70,57	127,53
ΥΗΣ	0,61	0,59	2,21	2,56	0,82	0,65	0,97	1,09	1,49	1,36	0,71	0,75	0,69	2,42	2,03	0,61	1
Φ.Α.	63,88	85,88	86,47	50,59	78,84	99,87	82,13	144,58	197,23	208,12	227,94	307,22	392,58	381,68	384,47	313,72	463,59
ΑΠΕ	0,63	0,66	0,71	0,55	0,53	0,48	0,42	0,29	0,78	0,87	1,02	1,32	1,32	1,72	1,39	1,43	1,73
Σύνολο	114,97	157,77	144,54	104,38	146,29	144,1	121,67	177,04	252,84	287,3	278,52	363,07	434,77	455,5	473,36	386,33	593,86

Πηγή: Πόρισμα ΡΑΕ, σελ. 70, Πίνακας 18

Πίνακας 6: Απολογιστικοί όγκοι παραγωγής ανά τεχνολογία (σε GWh) για το χρονικό διάστημα Νοέμβριος 2020 – Μάρτιος 2022

	202011	202012	202101	202102	202103	202104	202105	202106	202107	202108	202109	202110	202111	202112	202201	202202	202203
ΛΙΓΝΙΤΙΚΑ	619	829	582	518	644	411	363	254	459	622	358	361	297	471	509	413	672
ΥΗΣ	206	197	743	864	275	218	328	367	500	459	240	253	234	815	682	206	338
Φ.Α.	1392	1840	1658	838	1380	1655	1274	1936	2383	2233	1974	1871	1881	1882	1553	1464	2149
ΑΠΕ	17	17	19	15	14	13	11	8	21	23	27	35	35	46	37	38	46
Σύνολο	2233	2883	3003	2234	2313	2297	1976	2565	3363	3337	2598	2521	2446	3123	2782	2171	3204

Πηγή: Πόρισμα ΡΑΕ, σελ. 70, Πίνακας 19

Πίνακας 7: Απολογιστικό μοναδιαίο μεταβλητό κόστος παραγωγής ανά τεχνολογία (σε €/MWh) για το χρονικό διάστημα Νοέμβριος 2020 – Μάρτιος 2022

	202011	202012	202101	202102	202103	202104	202105	202106	202107	202108	202109	202110	202111	202112	202201	202202	202203
ΛΙΓΝΙΤΙΚΑ	80,53	85,22	94,78	97,84	102,66	104,87	105,12	122,36	116,23	123,70	136,42	148,98	135,29	147,94	167,92	170,87	189,78
ΥΗΣ	2,96	2,99	2,97	2,96	2,98	2,98	2,96	2,97	2,98	2,96	2,96	2,96	2,95	2,97	2,98	2,96	2,96
Φ.Α.	45,89	46,67	52,15	60,37	57,13	60,34	64,47	74,68	82,77	93,20	115,47	164,20	208,71	202,81	247,57	214,29	215,72
ΑΠΕ	37,06	38,82	37,37	36,67	37,86	36,92	38,18	36,25	37,14	37,83	37,78	37,71	37,71	37,39	37,57	37,63	37,61

Πρόσθετα κέρδη λιγνιτικών μονάδων και μονάδων φυσικού αερίου

Τα πρόσθετα κέρδη των λιγνιτικών μονάδων και των μονάδων φυσικού αερίου που εμπεριέχονται στο δηλούμενο μεταβλητό κόστος, υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά λειτουργικά κόστη των μονάδων (δηλ. πλην καυσίμου και δικαιωμάτων εκπομπών CO₂), τα απολογιστικά κόστη λιγνίτη (περιλαμβανομένων σταθερού και μεταβλητού κόστους λιγνιτωρυχείων), τα απολογιστικά κόστη λιγνίτη, όπως αποτυπώνονται στις λογιστικές καταστάσεις 2021, καθώς και τις μηνιαίες τιμές εισαγωγής φυσικού αερίου όπως ανακοινώνονται από τη ΡΑΕ, καθώς και τη μέση μηνιαία τιμή δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ο Πίνακας 8 αποτυπώνει για κάθε μήνα τη διαφορά που εντοπίζεται μεταξύ του δηλωμένου Μεταβλητού κόστους παραγωγής στην DAM και του εκτιμώμενου με βάση τα ως άνω στοιχεία Μεταβλητού Κόστους Παραγωγής και ο Πίνακας 9 το συνολικό μεταβλητό κόστος παραγωγής.

Πίνακας 8: Διαφορά εκτιμώμενου πραγματικού Μεταβλητού Κόστους Παραγωγής από αυτό που δηλώνεται στην DAM (σε εκατ. €)

	202107	202108	202109	202110	202111	202112	202201	202202	202203	Σύνολο
Λιγνιτικά [εκατ. €]	5,32	4,40	-0,42	-5,82	0,71	1,81	-3,67	-0,29	-26,84	-24,81
Φυσικού Αερίου [εκατ. €]	-4,55	10,66	-14,08	-35,30	-68,44	-58,56	1,79	-16,89	-71,74	-257,11
Σύνολο [εκατ. €]	0,77	15,06	-14,50	-41,12	-67,74	-56,75	-1,88	-17,18	-98,58	-281,92

Πίνακας 9: Εκτιμώμενο μεταβλητό κόστος παραγωγής ανά τεχνολογία (σε εκατ. ευρώ)

	202011	202012	202101	202102	202103	202104	202105	202106	202107	202108	202109	202110	202111	202112	202201	202202	202203
ΛΙΓΝΙΤΙΚΑ	68,76	97,97	63,02	57,55	73,86	49,38	45,94	32,24	58,67	81,34	48,42	47,96	40,89	71,49	81,80	70,28	100,69
ΥΗΣ	0,61	0,59	2,21	2,56	0,82	0,65	0,97	1,09	1,49	1,36	0,71	0,75	0,69	2,42	2,03	0,61	1,00
Φ.Α.	67,91	88,50	84,76	50,63	74,21	94,84	79,55	135,22	192,68	218,78	213,86	271,92	324,14	323,12	386,26	296,83	391,85
ΑΠΕ	0,63	0,66	0,71	0,55	0,53	0,48	0,42	0,29	0,78	0,87	1,02	1,32	1,32	1,72	1,39	1,43	1,73
Σύνολο	137,91	187,72	150,70	111,29	149,42	145,35	126,88	168,84	253,62	302,35	264,01	321,95	367,04	398,75	471,48	369,15	495,27

Σταθερό κόστος παραγωγής

Το σταθερό κόστος παραγωγής προσεγγίζεται χρησιμοποιώντας δεδομένα από τις απολογιστικές καταστάσεις των ηλεκτροπαραγωγών για τα έτη 2020 και 2021. Για τη ΔΕΗ, τα σταθερά κόστη των λιγνιτωρυχείων ενσωματώνονται στο μεταβλητό κόστος του καυσίμου και δεν εμφανίζονται στα σταθερά κόστη των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Τα δεδομένα παρουσιάζονται στον επόμενο Πίνακα.

Πίνακας 10: Απολογιστικό σταθερό κόστος παραγωγής ανά παραγωγό (σε εκατ. €)

Παραγωγός	Σύνολο 2020-21 (εκατ. €)	Μέσο μηνιαίο σταθερό κόστος (εκατ. €)
ΔΕΗ	452	37,67
Μυτιληναίος/Korinthos power	57	4,75
Elpedison	46	3,83
ΗΡΩΝ	22	1,83
ΣΥΝΟΛΟ	576	48,00

Εύλογα Κέρδη

Ο Πίνακας 11 παρουσιάζει τα εύλογα κέρδη ανά τεχνολογία για το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα. Για τις υδροηλεκτρικές και λιγνιτικές μονάδες λαμβάνεται 5% επί του αντίστοιχου μεταβλητού τους, και για τις μονάδες ΦΑ, 3% επί του μεταβλητού τους και, επιπρόσθετα, 2% επί του κόστους ΦΑ. Για τις ΑΠΕ επίσης 5% επί του 'μεταβλητού' κόστους όπως αναφέρεται στο Πόρισμα της ΡΑΕ.

Πίνακας 11: Συνολικό εύλογο κέρδος ανά τεχνολογία (σε εκατ. €) για το χρονικό διάστημα Νοέμβριος 2020 – Μάρτιος 2022

	202011	202012	202101	202102	202103	202104	202105	202106	202107	202108	202109	202110	202111	202112	202201	202202	202203
ΛΙΓΝΙΤΙΚΑ	3,44	4,90	3,15	2,88	3,69	2,47	2,30	1,61	2,93	4,07	2,42	2,40	2,04	3,57	4,09	3,51	5,03
ΥΗΣ	0,03	0,03	0,11	0,13	0,04	0,03	0,05	0,05	0,07	0,07	0,04	0,04	0,03	0,12	0,10	0,03	0,05
Φ.Α.	2,10	2,73	2,62	1,56	2,29	2,93	2,46	4,18	5,95	6,76	6,61	8,40	10,02	9,98	11,94	9,17	12,11
ΑΠΕ	0,03	0,03	0,04	0,03	0,03	0,02	0,02	0,01	0,04	0,04	0,05	0,07	0,07	0,09	0,07	0,07	0,09
Σύνολο	5,60	7,69	5,92	4,60	6,05	5,46	4,82	5,86	9,00	10,94	9,12	10,90	12,16	13,77	16,20	12,79	17,28

Παράρτημα II: Δεδομένα Μεσοσταθμικής Τιμής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ)

Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα - Έτος 2019

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΗΕΠ (€/MWh)	ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ (€/MWh)	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ (€/MWh)	ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΣΟΔΟ ΑΠΕ (ΜΜΚΘΣΣ) (€/MWh)	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ (€/MWh)	ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Λ Α (€/MWh)	ΣΥΝΟΛΟ (€/MWh)	ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ (MWh)
201901	77,128	-0,621	3,122	0,639	2,711	0,073	83,051	4.983.947
201902	69,076	0,555	3,004	1,518	2,868	0,073	77,095	4.254.354
201903	59,952	0,954	4,015	3,148	3,251	0,073	71,393	4.155.285
201904	62,365	0,925	4,287	2,474		0,073	70,125	3.835.282
201905	65,734	0,725	3,948	2,372		0,073	72,852	3.781.533
201906	67,738	0,661	3,126	1,230		0,073	72,829	4.349.152
201907	63,137	-0,332	3,016	1,158		0,073	67,052	4.879.294
201908	63,489	1,234	3,173	1,440		0,073	69,409	4.906.281
201909	60,826	0,848	4,196	1,697		0,073	67,641	4.044.988
201910	63,229	1,185	5,157	1,841		0,073	71,484	3.717.698
201911	55,225	1,418	4,631	2,887		0,073	64,235	3.710.428
201912	61,071	0,809	6,627	3,139		0,073	71,719	4.408.343
ΕΤΟΣ 2019	64,369	0,656	3,975	1,911	0,769	0,073	71,753	51.026.583

Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα - Έτος 2020

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΑΓΟΡΑ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΑΙ ΕΝΔΟΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΓΟΡΑ (€/MWh)	ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ (€/MWh)	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ (€/MWh)	ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΣΟΔΟ ΑΠΕ (ΜΜΚΘΣΣ) (€/MWh)	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ (€/MWh)	ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Λ Α (€/MWh)	ΣΥΝΟΛΟ (€/MWh)	ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ (MWh)
202001	60,539	0,940	3,756	2,091			67,326	4.846.444
202002	48,206	2,175	3,866	3,485			57,732	4.232.576
202003	42,410	3,208	6,704	4,630			56,952	4.096.795
202004	27,710	1,832	5,905	5,640			41,085	3.459.497
202005	33,637	1,433	4,270	2,451			41,790	3.522.512
202006	33,636	0,988	3,005	1,048			38,677	3.759.911
202007	41,679	0,376	3,494	0,406			45,954	4.832.171
202008	47,114	-0,389	4,328	0,790	1,648		53,491	4.553.153
202009	48,444	-0,299	5,330	1,592	3,287		58,355	4.027.372
202010	48,282	-0,226	6,727	2,649	3,746		61,179	3.651.651
202011	55,652	0,854	17,008	5,538	2,608		81,659	3.798.354
202012	64,391	-0,216	16,085	7,400	2,359		90,019	4.146.080
ΕΤΟΣ 2020	46,553	0,866	6,596	3,051	1,106		58,172	48.926.515

Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα - ΕΤΟΣ 2021

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΑΓΟΡΑ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΑΙ ΕΝΔΟΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΓΟΡΑ (€/MWh)	ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ (€/MWh)	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ 1 (€/MWh)	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ 2 (€/MWh)	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ 3 (€/MWh)	ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ (€/MWh)	ΣΥΝΟΛΟ (€/MWh)	ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ (MWh)
202101	55,441	0,830	1,413	0,869	5,357	7,639	63,910	4.370.526
202102	50,787	0,353	1,411	1,197	8,824	11,431	62,571	3.928.218
202103	58,614	1,181	1,400	1,773	6,251	9,424	69,220	4.120.706
202104	64,003	1,902	1,604	1,013	5,404	8,021	73,926	3.711.417
202105	63,172	1,996	1,591	1,158	8,408	11,156	76,324	3.677.657
202106	86,385	1,343	2,023	1,337	7,288	10,648	98,376	4.167.334
202107	103,446	1,500	2,684	1,324	3,526	7,534	112,479	5.499.610
202108	127,446	-0,087	3,337	2,008	4,077	9,423	136,782	5.187.771
202109	136,399	0,856	4,294	1,812	3,753	9,859	147,114	3.988.059
202110	204,052	-0,437	7,130	3,640	6,810	17,580	221,195	3.841.871
202111	236,281	0,259	7,781	2,088	5,552	15,421	251,961	3.946.490
202112	244,459	2,815	8,251	2,182	6,667	17,101	264,375	4.545.712
ΕΤΟΣ 2021	119,934	1,044	3,580	1,696	5,866	11,142	132,120	50.985.372

Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα - ΕΤΟΣ 2022

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΑΓΟΡΑ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΑΙ ΕΝΔΟΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΓΟΡΑ (€/MWh)	ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ (€/MWh)	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ 1 (€/MWh)	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ 2 (€/MWh)	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ 3 (€/MWh)	ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ (€/MWh)	ΣΥΝΟΛΟ (€/MWh)	ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ (MWh)
202201	231,968	2,887	6,659	2,241	7,381	16,281	251,137	4.745.983
202202	214,700	1,425	5,804	1,959	5,985	13,748	229,872	4.062.461
202203	274,251	4,726	8,140	2,701	8,123	18,964	297,941	4.552.830
202204	248,510	1,319	6,819	0,991	9,330	17,141	266,969	3.585.685
202205								
202206								
202207								
202208								
202209								
202210								
202211								
202212								
ΕΤΟΣ 2022	242,688	2,699	6,886	2,033	7,658	16,576	261,963	16.946.959